

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek
Yıl:16 Sayı:405

İŞÇİNİN SESİ

Gün örgütlenme ve
hazırlık günüdür!
29 Ekim 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

Dimyat'a pirince gitmeyi yalnızca düşlemek bile evdeki bulgurun azalmasına yetti

Burjuvazinin işi zordur

Ülke içi ve dışı koşulların böyle kritik olduğu bir dönemde, en canalıcı konularda birlikte hareket edemeyen bir iktidar partisinde uzun süredir birikmiş olan irinlerin fışkırması gayet doğaldır.

Körfez krizi, ya herro ya merro noktasına hızla yaklaşıyor. Bölgeye yığılan yalnızca Amerikan askerlerinin sayısı 200 bini aştı. Yakında ya savaş çıkar ya da karşılıklı tavizlerle belli bir durulma sağlanır. Hangi olasılığın daha güçlü olduğunu şimdiden söylemek zor, ama bir savaş çıkacaksa artık bu çok yakın.

Körfez krizi bütün dünyayı derinden etkiledi ve etkilemeye de devam ediyor. Türkiye'de ise, ülke içindeki toplumsal-siyasal sorunlarla birleşince etkisi çok daha büyük oldu. İktidar partisi ANAP'ta uzun süredir için için işleyen, zaman zaman alevlenen ama şimdiye dek hep geçici olarak söndürülebilmiş olan yangın, Körfez krizinde takınılacak tutum ve savaşa girip girmeme, türban-İslami terör, idamların infazı vb. tartışmalarıyla birleşince derinden patladı.

Körfez krizinde oynanacak rol ve savaş konusuyla en yakından bağlı iki bakan, dışişleri bakanıyla milli savunma bakanı hükümetten istifa etti. Bu tartışmalar sırasında Yıldırım Akbulut, liberal kanadın lideri Mesut Yılmaz'ı ve bütün parti içi muhalefeti sert biçimde eleştirince hükümetin 3. firesi belirdi. Enerji ve tabii kaynaklar bakanı Fahrettin Kurt açıkça "Yılmazcı" olduğunu ilan etti. Bunun üzerine Akbulut tarafından istifaya davet edildi. Herhalde önümüzdeki günlerde o da istifa eder. Ayrıca daha başka bakanların ve ANAP yöneticilerinin de istifası gündeme gelebilir.

Gerek dışişleri bakanı Ali Bozer'in, gerekse milli savunma bakanı Safa Giray'ın kendi açıkladıkları istifa gerekçeleri gerçeği tam yansıtmadı. Ali Bozer, hakkında spekülasyon yaratılmasına izin verilmiş bir bakanın düzgün iş yapamayacağını söyleyerek istifa etti. Safa Giray ise, istifasına Kadıköy'deki delege seçimleri konusunu gerekçe gösterdi. Her iki gerekçe de yalnız başına hükümet krizine yol açacak denli önemli olamazdı. Sorun çok daha ciddi konularda, ülke içi ve dışı en önemli sorunlarda görüş ayrılıkları bulunmasıydı.

Ülke içinde gündemdeki en önemli konularda, türban-İslami terör, idamların infazı vb. konularda, ülke dışında ise Körfez'de oynanacak rol ve savaşa girip girmeme konusunda düğümlenen sorun delege seçimleri vb. gibi konularda patladı. ANAP teşkilat başkanı Orhan Demirtaş'ın Safa Giray'ın istifasından sonra söyledikleri de bunu gösteriyor. Orhan Demirtaş şöyle diyor:

> "Bir babayiğit gazeteci çıkıp Safa Bey'e 'Ey Milli Savunma Bakanı, senin köy ve mahalle belediye seçimlerinde ne işin var' diye sormalı. Füzeler, roketler, rampalar tamam da ondan mı kahvelerde delege işleriyle uğraşıyorsun." *(Cumhuriyet*, 21 Ekim 1990)

Demirtaş'ın açıkça söylediği gibi Giray'la aralarında füzeleri, roketleri, rampaları hazırlayıp hazırlamama, yani savaşa girip girmeme konusunda anlaşmazlık var.

Ülke içi ve dışı koşulların böyle kritik olduğu bir dönemde, en canalıcı konularda birlikte hareket edemeyen bir iktidar partisinde uzun süredir birikmiş olan irinlerin fışkırması gayet doğaldır. Bu aynı zamanda, ANAP'ta ve hükümette, milliyetçi-muhafazakar kanat denen daha gerici kanadın, elini rahat hareket ettirebilmek için, liberaller kanadını tasfiye hareketidir. Ama böyle fırtınalı bir ortamda geminin alabora olma olasılığı da vardır. Bu yüzden liberaller de üstlerine düşen görevi iyi yapıyorlar, gerçek istifa gerekçelerini değil yüzeydeki görünenleri konuşuyorlar. Kirli çamaşırlarını halkın önünde yıkamamaya özen gösteriyorlar.

ANAP'ın krizi, iktidar partisi olduğu için aynı zamanda derin bir hükümet krizi olarak patladı. Ancak ülkedeki siyasal kriz daha da derindir. Ortadoğu'da dengeler böyle altüst olmuşken Türkiye haritasını da biraz büyütüvermek için yanıp tutuşan Özal'ın savaşa girmedeki ayak bağlarının yalnız halk muhalefeti, burjuva muhalefet ve parti içi muhalefet olmadığının ipuçları çıkmaya başladı. Körfez krizi en derin noktalara ulaşmış, bir savaş olasılığı bu kadar yaklaşmışken milli savunma bakanının istifası ve genel kurmay başkanı Necip Torumtay'ın Akbulut'la taban tabana zıt açıklamaları ANAP'ın yönetim kliğinin orduyla da sorunu olduğunu gösteriyor.

Başbakan Yıldırım Akbulut, türban ve İslami terör konularında parti içindeki muhalefete karşı "İslami terör yoktur, olamaz" diye açıklama yaparken, aynı günlerde Alanya'da, NATO seminerinin açılışında konuşan genel kurmay başkanı Necip Torumtay NATO'nun ve Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda karşılaşacağı en önemli 4 riskten biri olarak "dini taassub"u sayıyor.

İşçi ve emekçi halkta biriken öfkenin, devrimci hareketteki dağınıklık ve her türlü burjuva-küçük burjuva dizginleme çabalarına rağmen sık sık patlamalara dönüşmesi burjuvazinin yüreğine çok derin korku salıyor. Yükselen işçi hareketinin karşısında resmi ve sivil gerici-faşist örgütlenmeleri güçlendirme ihtiyacı duyuyor. Burjuvazi kimisini kendisinin örgütlediği, kimisine de işine geldiği için göz yumduğu terör eylemlerini de bu amaçla kullanıyor. Böylelikle hem ortadaki kesimlere korku veriyor hem de alacağı önlemlere gerekçe yaratıyor. Terör bahane edilerek İstanbul'daki polis sayısı 14 binden 25 bine çıkarılıyor. İstanbul emniyetine 50 yeni panzer, 300 yeni araç alınıyor. Emniyet teşkilatındaki operasyon da aynı çerçevededir. Yeni hazırlanan bütçe taslağında iç güvenlik önlemleri yüzde 134 oranında artırılıyor. Bu panzerler Muammer Aksoy'lar, Turan Dursun'lar ölmesin diye mi kullanılacak yoksa işçi eylemlerine, üniversite bahçelerine, gecekondu mahallelerine mi sürülecek halkımız bunu çok iyi biliyor.

Şunu ya da bunu bahane etmesi birşey değiştirmez, burjuvazi işçi emekçi halkın eyleminden ölesiye korkuyor ve gelecek devrim seline karşı hazırlık yapıyor. Ama kazanmaya kararlı ve örgütlü halk yığınlarının önünde durabilecek top tüfek olmadığını da biliyor.

Nezihe Dalyan

Bu sayım nüfus hakkında sağlıklı bilgi vermez, ama başka yararlar sağladı

Sayımda burjuvazinin sorunları sayıldı

Bilindiği gibi 21 Ekim'de nüfus sayımı yapıldı. Sayımlar genellikle nüfus hakkında istatistiki bilgi verir. Bu sayım ise nüfus dışında başka bazı durumlar hakkında bilgi vermeye yaradı.

Önce neden bu sayımın nüfus hakkında sağlıklı bilgiler veremeyeceğine değinelim. Sayımda koca koca semtler, semtlerde koca koca apartmanlar, apartmanlarda bazı daireler "unutuldu", sayılmadı. Ayrıca birçok belediye arasında açıktan nüfus yarışı oldu. Belediyeler nüfuslarına göre ödenek aldıkları için, nüfusu şişkin göstermeye çalıştılar. Örneğin, Bodrum üç gün bedava tatil olanağı vererek, "gelin burada sayılın" kampanyası açtı. Zile, kalabalık görünmek için sayım günlerine denk gelen bir festival düzenledi ve adamlarını Turhal'a göndererek kalabalık toplamaya çalıştı. Turhal buna engel olunca olaylar çıktı.

Böyle bir sayımın ne genel nüfus dökümüne, ne de tasnifine güvenilebilir. Türkiye kaç milyondur, bunun ne kadarı Bodrum'da, Zile'de yaşar? Bir nüfus sayımının yanıtlaması gereken, böyle en temel soruların yanıtlarını bu sayımdan öğrenemeyeceğiz. Çok hoş doğrusu! Ancak bu sayımın hoşlukları bununla da kalmıyor.

Sayım öncesinde TRT'nin yaptığı gibi, insana saygı sayıma indirgenince, hiç olmazsa düzgün sayım yapılsaydı. Yukarıda belirttiğimiz gibi, bunu da yapmadılar. Üstelik "unutulanlar" arasında bakanlar bile var. Şimdi bunlar alınıp da, devlet bize saygı duymuyormuş diye istifa ederlerse ve sayım bir hükümet krizine yol açarsa hiç şaşırmayın. Çünkü içinde bulunduğumuz patlayıcı ortamda herşey kriz bahanesi olabilir.

Anlatılanlardan anlaşılacağı gibi, sayım, bu patlayıcı ortama ilişkin önemli ipuçları taşıyordu. Bunlardan biri, devletin, işleyişlerin, yine giderek bir anarşi içine yuvarlanmakta olduğudur. Basit bir sayımı bile düzgün örgütleyemediler. Bu yönde daha birçok ipucu var. Örneğin, TRT, İstanbul'un su sorununu "dünya turu", Hayrettin Erkmen'in ölümünü "dünyadan kısa kısa" başlıkları altında verebiliyor. Polislerde bir bezginlik olduğunu, polis örgütünün, eskisi gibi Pol-Der Pol-Bir diye dikey değil, bu kez sendikalaşma istemiyle çok ciddi bir yatay (yani taban tavan olarak) bölünmenin eşiğinde bulunduğunu duyuyoruz. Bütün bunlarla birarada ele alınınca, basit bir sayımın bile örgütlenememiş olması hiç de basit olmayan anlamlar taşıyor.

Bununla yakından bağlı olarak, sayımın bilgimize sunduğu durumlardan biri de, burjuvazinin ve devletinin halktan duyduğu korkudur. Sayımın soruları ne kokar ne bulaşır türündendi. Dil, din gibi "hassas" hiçbir konuya sorularda değinilmedi ve bunun böyle olduğu açıkça da belirtildi. Soru sormaktan bile çekindiler.

Ayrıca, sayım memurluğu yapan bazı kişilerden aldığımız bilgiye göre, polis, asker gibi üniformalılar, mesleklerini sayım memurundan gizlemişler. Örneğin, memur bir apartmana giriyor. Alt katta memurun sorularını yanıtlayanlar, "üstümüzde de polis ailesi oturur" diyorlar. Ama memur üst kata çıktığında aldığı yanıt başka oluyor ve apartmanda kimse polis çıkmıyor. Burjuvazi ve devleti korku içindedir. İdamların gündeme getirilmesi, savaşa hayır diyenlerin tutuklanması vb., hep bu durumu gizleme, tersine gösterme gibi amaçlar taşıyan senaryolardır ve senaryoda rol alan liberaller dışında herkes için alay konusu olmaktadır. Halk, "assınlar da görelim", ya da, "ne yani, biz de savaşa hayır diyoruz" diye açıkça konuşmaktadır.

Son olarak, sayım, burjuvazinin korkmakta ne kadar haklı olduğunu da bilgimize sundu. Semt aralarında insanlar, camdan cama konuşurlarken, başka günlerde evden çıkmadıkları halde, sırf dışarı çıkmak yasak olduğu için, o gün evde ne kadar sıkıldıklarını söylüyorlardı. Ara sokaklarda dolaşan çok sayıda insan vardı. Saat 17'ye gelir gelmez ise, bir anda caddeler istilaya uğradı.

Biz bunun, yalnızca bizim tanık olduğumuz özel bir durum olabileceğini düşünüyorduk ki, ertesi gün Rauf Tamer, insanların genelde 17'yi de beklemeden, 16.45'te sokaklara fırladıklarını yazdı. Üstelik kızmıştı, "her hakka böyle sahip çıkılsa ya" diye halka taş atıyordu. Oysa kızmasının nedeni, söz konusu davranışın ne anlama geldiğini çok iyi anlamasıydı. Halk, artık burjuvazinin sayım yasağına bile tahammül edemediğini gösteriyor, her hakkına bundan da beter sahip çıkacağının mesajını veriyordu.

Nüfus sayımı gibi basit istatistiki bir olayın, basit amacına ulaşamazken, amacı dışında bu kadar derin bilgiler verdiği başka ülkeler de var mıdır, bilemiyoruz. Ama bizim, giderek daha da zayıflamakta olan zayıf halka ülkemizde bu böyle oluyor. Bunu biliyoruz ve bunda güzel geleceğin yeşeren tohumlarını görüyoruz.

Zekiye Dağlar

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ☐ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England ☐ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) ☐ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İnsana saygı anlayışları işte budur

Değerli yoldaşlar,
Bilindiği gibi 21 Ekim'de nüfus sayımı var. Programları arasında, imam efendinin vaazlarını andıran programların oldukça önemli yer tuttuğu TRT, hemen sayıma ilişkin olarak da bir vaaz programı yayınladı. Bu programdaki vecizelerden biri "sayılan insan saygı duyulan insandır" sözüydü.

TRT çok "zekice" vecizeler kullandığını sanarken, gerçekte bu düzenin insanlıktan uzak yaklaşımlarını çok güzel ele veriyor. Bu son söz de, insana saygıyı taneyle sayılmaya indirgedi. Taneyle sayılıyorsan, saygı görüyorsun demektir! İşte gerçekten de bu düzenin insana saygı anlayışı bu kadardır.

Nitekim, aynı akşam televizyonda Uğur Dündar'ın hazırladığı bir programda sporcular ve doping konusu işlendi. Öfkeden insanın adaleleri kasılıyor. Birçok sporcunun Bakırköy akıl hastanesinde olduğunu, birçoğunun hayatının kaydığını öğrendik. Atlara bile verilmemesi gereken hormon hapları sporculara verilmiş, kimini delirtmiş, kimini başka türlü hasta etmiş, hepsini kırıp geçirmiş.

Programda suçlu olarak, gösterile gösterile bir eczacı kalfası gösterildi. Uğur Dündar'ın ve Bakırköy'ün SHP'li Belediye Başkanı Dr. Yıldırım Aktuna'nın çapı bu kadarına yetti. Ancak onlar isteseler de istemeseler de, programdaki veriler, aklı başında her insanın suçlu sandalyesine düzeni oturtmasına yeterliydi.

Çünkü bu ilaçlar sporcuya ulaşana kadar uzun ve içinde üretici tekelinden satan eczacısına, ilacı tavsiye eden masöründen ilacın alınmasına ses etmeyen büyük şanlı şöhretli spor klüplerine kadar geniş bir kesimi kapsayan bir süreçten geçiyor. Üstelik spor klüpleri hayatı kayan sporculara tekmeyi vurup, onları bir de açlığa mahkum ediyor.

İşte insana saygı nüfus sayımına indirgenince böyle oluyor. Bu duruma Batı hayranlığıyla "karşı çıkan"ları duyar gibi oluyoruz. Hayır, emperyalist zincirin zayıf halkası Türkiye'deki bu vahşet tüm zinciri sergiliyor. Türkiye sistemin açık ağzı. Türkiye'deki bu vahşet ile sistemin çürük dişlerini görüyoruz ve şöyle diyoruz:

Sayılmayız parmak ile
Tükenmeyiz kırmak ile
Geliyoruz sizi
tüketmeye.

C.D.

Kendimizi geliştirmeliyiz

Selam yoldaşlar,
Bu sizlere ilk seslenişim.

Günümüzün yaşam koşulları toplumsal olgulardaki çelişkiler ve burjuvazinin çözüm getiremediği sorunların çokluğu, insanları düzene karşı bir duruma getiriyor.

Bizim görevimiz toplumsal gelişmenin yarattığı nesnel koşullarla birlikte işçi sınıfının bilincini yükseltip, öznel öğeyi öncü güç haline getirmek ve bunun sonucunda proletarya diktatörlüğünü kurmaktır.

Bizim için her ortam bir "görev yeri"dir. Açılan tartışmalarda, karşımızdaki kişileri doyurucu bilgiler verebilmemiz ve sorulara mantıklı çözümler getirebilmemiz için, kendimizi sürekli geliştirmemiz gerekir. Aksi takdirde, kavgamızda bize düşen görevi gerektiği gibi gerçekleştiremeyiz.

Bizler kendimizi bu yola adadık. Bize ne görev düşüyorsa, yerine getireceğiz.

Bütün yoldaşlara çalışmalarında başarılar dilerim.

Tülay Öztürk, İzmir

İşçi arkadaş

Hiç durmaz çalışır makina başında
Hep sakat kalır gençlik yaşında
Karnı bile doymaz bütün maaşıyla
Sen köle değilsin işçi arkadaş

Uykusuz geceler bir öğün aşın
Beladan kurtulmaz bu garip başın
Hep çalışmak değil durmadan işin
Sen köle değilsin işçi arkadaş

Yedi çocuk bu maaşla beslenmez
Sen başkaldırmazsan kimse seslenmez
Bu düzen böyledir asla uslanmaz
Sen köle değilsin işçi arkadaş

Sendika dediğin durmaz çalışır
Kapitalisttir der tutar kapışır
Hakkını alıncaya kadar savaşır
Sen köle değilsin işçi arkadaş

EKİM DEVRİMİNİN 73. YILDÖNÜMÜNDE/ON THE 73RD ANNIVERSARY OF THE OCTOBER REVOLUTION

PROGRAM: DAYANIŞMA PANELİ SAAT: 18.00-20.30, KÜLTÜREL ETKİNLİKLER SAAT: 21.00-22.30
PROGRAMME: SOLIDARITY PANNEL 18.00-20.30 CULTURAL PERFORMANCES 21.00-22.30
YER/VENUE: STOKE NEWINGTON TOWN HALL STOKE NEWINGTON CHURCH STREET, N16
GÜN: 10 KASIM 1990, CUMARTESİ SAAT 18.00 DATE: 10TH NOVEMBER 1990, SATURDAY, 6PM
OTOBÜSLER/BUSES: 73, 141, 171 TREN/TRAIN: MANOR HOUSE, STOKE NEWINGTON
DÜZENLEYEN: İNGİLTERE TÜRKİYELİ İLERİCİLER BİRLİĞİ (İTİB)
ORGANISED BY: UNION OF TURKISH PROGRESSIVES IN BRITAIN (UTPB)

Ekim Devrimi'nin 73. yıldönümü Londra'da Küba'yla dayanışma temasıyla kutlanacak. İngiltere'de Türkiyeli İlericiler Birliği (İTİB) tarafından düzenlenen eylemin posterini yayınlıyoruz.

Aleviyiz biz

Tunceli ilimdir Dersim'de soyum
Hakkın vergisidir böyledir huyum
Özgürlükten başka akmıyor suyum
Ali'yi severiz Aleviyiz biz

Atalarım bu yollarda ezildi
Birer birer kurşunlara dizildi
Kalburdan geçilip bezden süzüldü
Ali'yi severiz Aleviyiz biz

Dört can olur bir yastıkta yatarız
Haktan alır halka yoldaş oluruz
İnsanlara hep dost gülü atarız
Ali'yi severiz Aleviyiz biz

Kerbela çölünde hakkın yolunda
Nice şehitler verdik uğrunda
Yardıma koşarlar imam soyunda
Ali'yi severiz Aleviyiz biz

Çağdaş Yılmaz

Türkiye'den manzaralar

T levizyon pr gramları, burjuvazinin aynası

Programların çoğu ABD ve İngiltere'den ithal. Belgeseller oldukça az emek ürünü. Ayrıca onların da çoğu kopya. Arada bazı yararlı programlar da var. Eğlence programlarının mizah bölümleri bunlar arasında.

Sevgili yoldaşlar,
Size önce biraz televizyonu anlatayım. TV'nin 4 kanalı var. Neden 4, akıl almıyor. Hepsi hemen hemen aynı. Programların çoğu ABD ve İngiltere'den ithal. Belgeseller oldukça az emek ürünü. Ayrıca onların da çoğu kopya. Arada bazı yararlı programlar var. Uğur Dündar'ın iki programı bunlar arasında. Eğlence programlarının mizah bölümleri de çok güzel.

Üç örnek vereyim. Bir eğlence programında İstanbul'un çukurları ele alındı. İnsanlar merdivenlerle işe gidiyorlar. Gidiş için strateji çiziyorlar. Çukurlara inip çıkıyorlar. Sonra, yolda yürüyen bazı insanlar bir anda çukura düşüp ortadan kayboluyorlar. Bir bakıyorlar çukurda başkaları da var. İstanbul'un "satellite ile elde edilmiş" çukur haritaları yayınlanıyor. Bir bakıyorsun bütün İstanbul çukur.

İkinci örnek. Yine bir eğlence programında bir skeç oynandı. Bir veli, elbisesinin altından bir çıkıntı belli oluyor. Elinde defter anılarını okuyor. Şu tarihte kooperatif için 15 bin istediler. Şu tarihte, 23 Nisan gezisi için 8 ay öncesinden 200 bin istediler. Böyle giderken sunucu çıkıntıyı elliyor. Elleme, merak ediyorsan gösteririm, yanıtını alıyor. Birazdan elbise açılıyor. Bir bıçak saplanmış, çevresi kan içinde. Sunucu şaşkın bakarken veli, bıçağı itiyor itiyor, bıçak gitmiyor, "bıçak kemiğe dayandı işte" diyor.

Üçüncü örnek. Fehmi Mücver adında bir adam, eğlence programında çıktı, erkeklerin çoğuna kırgın olduğunu söyledi. Bu "çoğu", kadınları ezenlermiş. Kendisi annesine yük olmamak için 7 aylık doğmuş ve hiç meme emmemiş. Kadınların ev işleriyle ezilmesine karşıymış. Bu nedenle çamaşır, bulaşık ve temizlik işleri için üç ayrı kadınla evlenmiş. Bu işler de ağır gelirse,yeni karılar alacakmış.

Yararlı programlara örnek vereyim.

Bir programda tüketicinin sorunları işlendi. 100 metre diye satılan elektrik kablosu 95 metre çıktı. Yangın söndürücülerin nasıl patlayıp yangına ve ölümlere neden olduğu anlatıldı. Bir programda da İstanbul'un su sorunu ele alındı. Apartmanların bodrum katlarına yüzlerce su kuyusu açılmış. Buradan çıkan su satılıyor. İncelenmiş, içinde çiş, bok, çamur, herşey çıkmış.

İstanbul'a kasım ayına kadar epey yağmur yağmazsa, su stokları tümüyle bitiyor. Bu durumda önce Sözen'e sordular neler yapıldığını. O birşeyler anlattı. Anlatırken söze, "bulutlar geliyor geliyor, İstanbul'u atlayıp geçiyor" diye başladı. Bu komik ama gerçek. Nedeni, İstanbul'un üzerindeki siyah pis hava tabakası. Ama kimse soruşturmadı. Neyse ardından, yağmur bombası kullanacakları açıklandı. Ertesi gün yağmur yağmaz mı. Her yerde espriler başladı. "Bu sefer de bombayı yanlış yerde patlattılar herhalde, barajlara yağmur yağacağına bizim başımıza yağıyor", bunlardan biriydi.

Aynı programda spiker Akbulut'a soruyor, kasıma kadar su sorunu çözülmezse felaket olacak, siz ne yapıyorsunuz, diye. Adam şu kadarlık yatırım yaptık, şunu araştırıyoruz diye yanıt veriyor. Spiker bir daha hatırlatıyor ki sorun kısa erimli, iki yılda tamamlanacak yatırımların ilgisi yok. Adam yine aynı yatırımlardan sözediyor. Bu da çok komikti.

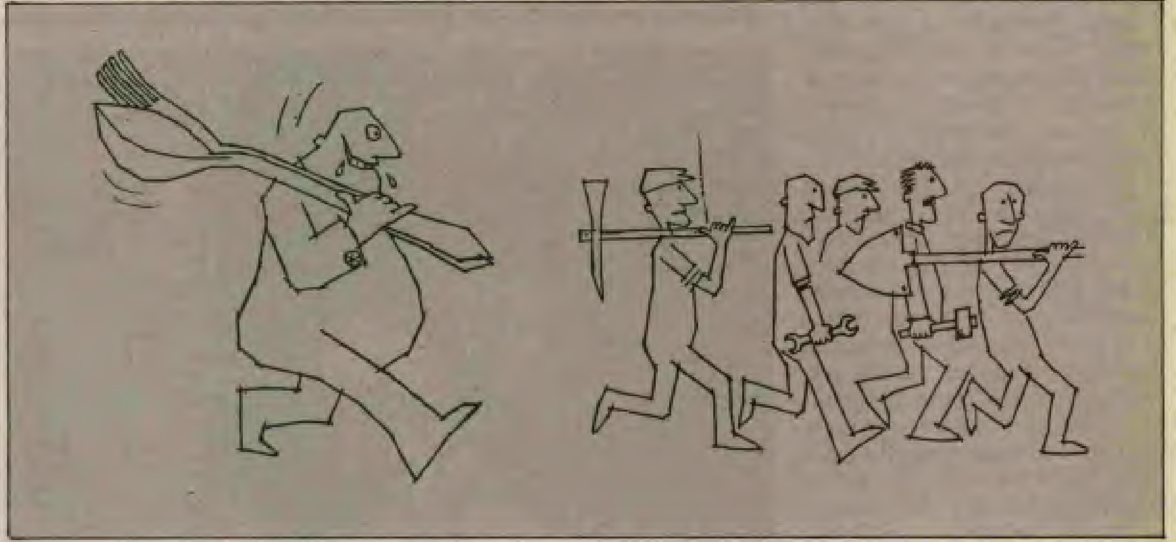
TV programlarında bir eğilim, pedagojik ve salakça bir "eğitici" misyon. Bu nedenle hep vaazlar, vecizeler. Bunlardan biri, "organ bağışıyla sağlıklı insan ve sevgi bağları artacaktır". Ne yandan bakarsan, TRT'nin eğitilmeye muhtaç olduğunu gösteriyor. Sağlıklı insanların artması organ bağışına kaldıysa yandık. İnsanların birbirini sevmesi için başka bir insanın organını taşımak gerekiyorsa, yine yandık.

Haberlerde varolan bir eğilim de şu: Adamı arkada mır mır konuşturuyorlar, ama önden kendileri ne dediğini söylüyorlar. Sanıyorum bu ANAP'ın Akbulut gibi "deha" larını korumaya yönelik bir uygulama. Aynı zamanda Demirel gibi iyi hatiplerin etkili olmasını da engellemiş oluyorlar.

Bir de son zamanlarda bir tuhaf dil doğdu.

Örneğin, mektubunuzu bu "hola" atınız (İngilizce hole), "karşıya geçmek için butona basınız" gibi (İngilizce button) yazılar var ortalıkta. Sanki delik, düğme diye Türkçe kelime yok! İkincisi, (hoş, bu hep böyledir ya) vapurların ve tren istasyonlarının hemen hepsinde, "vapur yanaşmadan atlamak" ya da "tren hareket halindeyken binmek", "tehlikeli ve YASAKTIR" diye yazar. Hepsinde YASAKTIR kocaman harflerle. Bazılarında ayrıca bir de kırmızı yazılmış oluyor. Tehlikeli olması o kadar önemli değil! Asıl önemli olan "yasak" olması! Yasakçı devletin yasakçı kafası!

D. Coşar

Eskişehir cezaevi yine gündemde

İşçi sınıfı soruna elkoymalı

Eskişehir cezaevi dahil, tüm cezaevlerindeki mücadele işçi sınıfının mücadelesinin bir parçasıdır. Sorunu tekil düzeyde ele olmak, sınıf mücadelesinin önüne geçirecek biçimde, yalnız içerideki devrimcilere yönelik bir uygulama olduğunun propagandasını yapmak doğru değildir.

Sinan Çetiner, ...Cezaevi

Ülkemizde cezaevlerinin ayrı bir yeri ve anlamı vardır. Cezaevleri, 12 Eylül faşizmiyle birlikte ülke gündemini sürekli dolduran bir konuma yükselmiştir.

Cezaevlerinde burjuvazinin oynadığı oyunlar, yalnızca devrimci tutsakları sindirme, yıldırma, düşünsel ve uzun vadede fiziksel olarak bitirme politikaları olarak anlaşılmamalı. Hiç kuşkusuz burjuvazi bunu amaçlamaktadır, bunu yapmaya çalışmaktadır. Ama bunu yaparken planlarının diğer yönünü gizlemeye çalışmaktadır ve bu gözden kaçmaktadır.

Örneğin, cezaevlerinde, hak gasplarına, baskı ve teröre karşı içerideki insanların ölüm pahasına başlattıkları açlık grevleri, bir ara yalnızca insani boyutta el alınmış ve yalnızca bu yönü sergilenmiştir. Devrimci tutsakları bu eylemlere iten burjuvazinin tutumu, oyunu sergilenmemiştir. İşçi sınıfı, kamuoyu bu yönde geniş çaplı bilgilendirilmemiştir.

Sorunun diğer yönü burjuvazinin uzun vadeli sınıfsal hesaplardır. Burjuvazi, cezaevlerini toplum üzerinde bir baskı aracı olarak "caydırıcı" bir kol olarak kullanıyor.

Devletin cezaevlerinde izlediği politikalar sonucu, bütün cezaevleri en az yılda bir kez şöyle bir dalgalanıyor. Yalnızca herhangi bir cezaevini "kaşımasıyla" bütün cezaevleri zincirleme açlık grevine başlıyor. Bir anda ülkenin gündemini cezaevleri, daha da önemlisi cezaevlerindeki "baskılar" dolduruyor. Böylece, burjuvazi, gaspettiği hakları vermek zorunda kalırken, öte yandan, dolaylı da olsa bir hedefine daha varmış oluyor: Toplumun baskı, işkence ve cezaevlerini unutmamasını, bunların varlığını iliklerinde hissetmesini sağlıyor. Bu yolla, toplum üzerinde sürekli korku psikolojisini, "doğru durmayanın sonu burasıdır" mesajını canlı tutmaya çalışıyor.

Aslında hesaplarının çok iyi işlediği söylenemez. Ama hesapların işleyememesi, bilinçli bir çalışmanın değil, toplumsal kaos sonucu olarak oluyor.

Devrimciler bu oyuna gelmemeli

12 Eylül'ün hemen ardından, işçi sınıfı, toplumun tüm sorunlarını, ezilenlerin tüm haklarını savunacak bir mücadele düzeyine erişmemişken ve devrimci örgütler ülkenin sorunlarından çok kendi iç sorunlarıyla uğraşırlarken, cezaevlerine de ister istemez kendi boyutunu aşan görevler yüklendi.

Bir yandan kendilerine yönelen baskılara karşı, doğal temel hakları elde etmek, insana yaraşır bir "cezaevi" yaşamı kurmak için uğraşıldı. Öte yandan ülkede yaşanan her yeni gelişme için, bir büyük fabrikada grev, bir üniversitedeki öğrenci eylemi için vb. süreli-süresiz açlık grevleri yapıldı. Şimdi durum ve ülke koşulları daha farklıdır.

Bugün geldiğimiz noktada, devrimci hareket derlenip toparlanmış (ne derecede olduğu ayrı), sınıf mücadelesi yükselmiştir. İşçi sınıfı toplumun tüm ezilen kesimlerinin önünü açmaya başlamış, onların sözcüsü durumuna fiilen gelmeye başlamıştır. Bu duruma rağmen, kimi örgütler cezaevlerini sınıf mücadelesinin *odağı* durumuna getirme çabasında hâlâ ısrarlıdırlar.

Bu tutumlarıyla, hem burjuvazinin korku psikolojisini canlı tutma ve yaygınlaştırma politikasına bilmeyerek hizmet ediyor, hem de sınıf mücadelesini dar alanlardan birine hapsediyorlar.

Cezaevleri sorununda doğru tutum

Yukarıda özetlediğim gibi, cezaevlerinde her sorunda, her saldırıda süreli-süresiz, açlık grevleri yapılmıştır, daha da yapılacağından başka. Aslında öyle bir duruma geldi ki, toplum artık açlık grevlerini kanıksamaya başladı. Herşeyde kulanılan bu tek mekanizma aşınmaya başladı.

Ayrıca ve en önemlisi, cezaevleri sorunu, sınıf mücadelesinden ayrılmayarak, işçi sınıfına maledilememiştir.

Bugünlerde, cezaevleri tekrar "gündemi" dolduracağa benziyor. Burjuvazi, Eskişehir cezaevini hücre tipine çevirerek yeni oyunlar çevirmeye hazırlanıyor. Kesinlikle oyuna gelinmemeli. Eskişehir cezaevi dahil, tüm cezaevlerindeki mücadele işçi sınıfının mücadelesinin bir parçasıdır. Sorunu tekil düzeyde ele almak, sınıf mücadelesinin önüne geçirecek biçimde yalnız içerideki devrimcilere yönelik bir uygulama olduğunun propagandasını yapmak doğru değildir. Konuyu bir yerden sonra boğmaktan öteye gitmez.

Cezaevlerindeki uygulamaları ve bunun karşısında verilen mücadeleyi sınıf mücadelesinin bir parçası olarak tamamen işçi sınıfına maletmek gerekiyor. İşçi sınıfı her grevde, her mitingde, her toplantıda soruna sahip çıkmalıdır. Geçmişte bir DGM deneyimi yaşamıştır.

Buradan hareketle, devrimciler cezaevlerinde yeni eylem yöntemleri geliştirmek zorundadır. Bunu ancak herkesin katıldığı, somut önerilerin getirilip tartışıldığı bir ortamda yapabiliriz.

Ancak şu an önümüzde Eskişehir cezaevi olduğundan, tüm hareketler bu sorunu bütün kamoyunun sahiplenmesi için çalışmalılar, bu doğrultuda doğru bilgilendirme yapılmalıdır. Burjuvazinin cezaevleri üzerindeki oyunları boşa çıkarılmalı, yeni ölümlere fırsat vermemek için de işçi sınıfı soruna elkoymalıdır.

R. Yürükoğlu

Gazetemizin editörü R. Yürükoğlu yoldaşımızın 14. Özveri Taarruzu'nun kapanış gecesinde yaptığı konuşma:

İnsan ¨zn dir ve amaçtır

Yoldaşlar,

Başarıyı söylemeye gerek yok. Az insanla şu gördüğünüz rakamı tutturabilmek, tahtaya böyle rahatça yazabilmek, başarının büyüklüğünü gösteriyor. Mali krizi atlattık. Ve şimdi önümüze bugüne dek koyduğumuz en büyük hedefi koyuyoruz. *Yayına dönük eğitim seferberliği.* Bu, partimizin bugüne dek koyduğu en büyük hedeftir. Bunu da sağlayan bu taarruzun sonucudur.

Biz bir garip örgütüz. Başarılı olduğumuz zaman eksiklerimizi daha fazla ortaya getiririz. Bir kutlama konuşması beklemeyin. Günün "anlam ve önemini belirtmek" hiç gerekli değil, orada tahtada duruyor, biz eksiklerimize bakalım. Bizi daha ileriye götürecek şeylerden konuşmak daha önemli. Bu arada da tabii kantarın topuzunu kaçırmayalım. Şimdi eleştireceğim yönlerde de, eksiklerimizi görme konusunda da, başarılı yanlarımızla da devrimci hareketten ileriyiz.

Son birkaç gündür, örgüte gelir sağlamak için yaptığımız imecenin gösterdiği, simgelediği, bazı eksikler var. Bu eksikler, dikkat edilirse, örgüt yaşamında başka yerlerde de çıkıyor. Biz bu eksikleri gidermeden, önümüze koyduğumuz büyük hedefi gerçekleştiremeyiz. Daha da önemlisi, Türkiye insanının gönlünü, kafasını kazanamayız. Bu yanlışları böyle bir başarı ortamında konuşmak tabii çok daha kolay.

Bir kez yoldaşlar - sözlerime alınmayın kırılmayın, hepimizin iyiliği için olduğunu biliyorsunuz — bu imece disiplinin yeterli olmadığını, gevşekliğin varlığını gösterdi. Çarpıcı bir örnek vereyim: Bir yönetici yoldaş 12'de gelmek üzere söz verdi, gece 19.30'da geldi. "Yoldaş burada görev vardı, neden böyle oldu?" Türkiye'den bir arkadaşının kocası gelmiş, onunla eski günleri konuşmuşlar. "O da görevdi yoldaş," dedi. "O da görevdi yoldaş" diye birşey var mı? Örgüt görevi vermiş. Bunun karşısında kimse kendi kendine görev verebilir mi?

Kaldı ki, çeşitli yoldaşların arasında bir yönetici, kendi üstündeki yöneticiye böyle konuştuğu zaman, onu zor durumda bırakıyor. Şimdi orada ya dönüp gideceğim, o zaman çevrede dinleyen yoldaşlar için kötü bir örnek olacak, "demek bu işler böyle yapılırmış" diyecek, ertesi gün onlar da yapacaklar. Ya da, "olmadı bu yaptığın" diyeceğim, bu kez onun yöneticiliği aşınacak.

Bir yoldaşın gece 10'da işi bitmiş. Geç oldu diye aramadım diyor. Geç olur mu? Çalışma sabaha dek sürüyor. Böyle çok sayıda örnek verebilirim.

Bu imece dayanışmanın da yeterli olmadığını gösterdi. Bazı yoldaşlar gelmediler, "geç vakte kadar çalıştım" dediler. Herkes öyle çalıştı. Sabah, 9'da başlayıp, ertesi sabah 4.30'a dek çalıştı. Böyle bir kollektif çalışma yürütmek zorunda olduğumuzu herkes biliyor. Yoksa koyduğumuz hedefin altından mali olarak da kalkamayız.

Yine imece gösterdi ki, gereksiz kişilik çatışmaları var. Kişiler arasında kısır çekişmeler var. Örgütümüz devrimci hareket içinde en iyiler arasındadır, onun için de rahatça söylüyorum, ama var. Çok yoldaşın kafasına taktığı birileri var. Belki bir ay sonra onunla sorununu çözüyor, bu kez bir başkasına kafasını takıyor. Onun bir küçük eksiği, yanlışı çıktığında hemen fırsatı yakalamaya çalışıyor. Bunlar gerçekten gereksiz, saçma ve kendi kendini yiyen şeyler.

Sonra hepimiz biliyoruz, burjuva toplumunda çok yaygın bir hastalık var. İçimizden öne çıkan insanı yeterince desteklememek, yeterince öne itmemek. Hatta hatta önüne güçlükler çıkarmak. Yani bir çeşit çekememezlik. Türkiye'de çok yaygındır. Neden örgütümüzde olsun? Neden komünistlerin arasında, neden yaşamını bu davaya adamış insanlar arasında olsun?

Bunlar genellikle gençlikten, deneysizlikten ve de özünde bilgisizlikten kaynaklanmaktadır. Bunun sonucunda ne oluyor? Hiçbir yoldaşın davaya adanmışlığını sorguya çekmiyorum ama *davaya adanmışlığın yönteminde bir bozukluk* ortaya çıkıyor. Çünkü davaya adanma, hiçbir kişisel amaca, kişisel imaja değil, davaya adanmadır. Davaya adanmanın yönteminde bir yanlışı olmayan, yukarıda söylediğim hataları yapmaz. Hepimiz aynı sandaldayız. Denizin ortasında hepimiz bir küçük sandaldayız. Bu bilinç kafamızda ne denli canlı ise, böyle hatalar da o denli az olur.

Bir yoldaş öne mi çıkıyor, sevinçle onu daha öne itmeliyiz. Çünkü bir yoldaş ilerliyorsa, sandalımız daha emin, daha hızlı gidecek demektir. Bu kadar basit. Hepimiz aynı sandaldayız. Başarı tek başına gelmeyecek. Başarı birlikte gelecek. Birlikte, birbirimize destek olarak gelecek.

Tabii burada bizim hatamız, eksiğimiz var da, aynı zamanda genelin bir parçasıyız, o genelin de büyük payı var hatalarımızda. Dünya komünist hareketi, teorisinde de, pratiğinde de hiçbir zaman, Marks ve Engels'den sonra insana, insan vasıflarına yeterince dikkat vermedi. Ekonomiyle, sosyolojiyle uğraştı, tarihle uğraştı ama insan denilen varlıkla yeterince uğraşmadı.

Stalin büyük bir liderdi, büyük işler yaptı, ama yanlış işler de yaptı. İnsanı ele alıp değerlendirmeyi, incelemeyi, "burjuva işidir" dedi yasakladı. Psikolojiyi okullardan kaldırdı. Sosyal psikolojiyi yasakladı. İnsan ve onun vasıfları, insan denen varlık ortadan kalktı. Bir çeşit malzeme, bir çeşit vida, dahası bir *çeşit araç* gibi değerlendirilmeye başlandı. Bir çeşit soyut ve global bir kategori olan "yığın"ın önemi, bireyi, insanı, insanın amaç olduğunu neredeyse unutturdu.

Bu açıdan, eğer tarihinin, kendi gerçeğinin farkında iseler, Türkiye devrimcileri çok şanslıdırlar. Dünyanın her yerinde sosyalist hareketin bir öncesi, atası vardır. Örneğin İngiltere'de sosyalist hareketin öncesi Kalvinist'ler, Almanya'da Luther'ciler. Hristiyan sosyalistler. Bildiğimiz din. Yalnız, eşitlikçi yönler biraz vurgu kazanmış.

Bizde komünizmin atası Aleviliktir. Toplumumuz Alevilik gibi bir düşünceye sahip olduğu için kendimizi çok şanslı saymalıyız. Ve ondan öğrenmeliyiz. Hele insan konusunda. "Faiz hadleri düşerse şöyle olur, böyle olur", bunlar iyi de, bir de insan var ortada. İşte orada Alevilikten öğrenecek çok şeyimiz var. Küçük bir hatırlatma, "yoldaş" sözcüğü bile Alevilikten girmiştir dilimize.

Şunu açık yüreklilikle söylüyorum, biz *Alevilikten alacağımızı daha almadık.* Alevilik konusunu işledikçe yoldaşların aklında Aleviler arasından sola en açıkları komünist harekete kazanmak var. Alevilikten asıl alacağımız bu mu bizim? Hayır, bu değil.

Geçenlerde bir yoldaşla konuşuyorduk. "Bu kadar neden uğraşıyoruz?" diye sordum. "Devrim yapmak için" dedi. "Neden devrim yapacağız?" "Sosyalizmi kuracağız." "Sosyalizmi ne için kuracağız?" Kafası karıştı. Kendisi de bilir yanıtını ama veremedi. İnsan için kurmayacak mıyız? İnsanlar daha mutlu olacaklar, sömürü olmayacak, daha iyi yaşayacaklar. Herşey insan için. İşte bizim Alevilikten öğreneceğimiz budur en başında. Biz alacağımızı almadık derken bunu söylüyorum.

İllegalite konusunda Alevilikten öğreneceğimiz çok şey var. Davaya adanmışlık, pire saygı, yola-örgüte sadakat konularında.

Kadro politikası konusunda öğreneceğimiz çok şey var. Yunus'un hikayesini biliyorsunuz. Taptuk Dergahı'na 40 yıl dağdan yakacak taşımış, tek bir eğri dal taşımamış. "Alt tarafı yakılacak odun taşıyorsun, neden böyle uğraşıyorsun?" diyorlar. "Bu dergaha odunun bile eğrisi giremez" diyor. Burada anlamak isteyene bir ders var. Biz de diyorsak ki halkın öncüsü olacağız, buraya da odunun bile eğrisi giremez.

"Boş yere kavgayı zahmet bilmek". Ne güzel bir deyiş. Bu, ancak günü, ömrü kavga içinde geçmiş bir akımın söyleyebileceği birşeydir. İkide bir onunla dalaş, bununla dalaş, bunlardan birşey çıkmıyor. Ne zaman kavga edeceğini bileceksin, ama kaldırdığın zaman da inecek o el.

Düşünebiliyor musunuz Hacı Bektaş Veli'nin o sözünü? Gökten Kuran düşmüş, Muhammet yakalamış getirmiş, demiş "allah yolladı bu kitabı size". Buna karşı ne diyor Hacı Bektaş: "Okunacak en büyük kitap insandır". En büyük kitap Kuran-ı Kerim değildir, en büyük kitap insandır. İşte öğreneceğimiz şey burada. Alevilikten alacağımızı almadık daha. Bunu alırsak, bu olgunluğa erişirsek, o zaman Türkiye halkının kalbinden silinmez bir hareket oluruz.

Yoldaşlar biraz da kendimizi öveyim. *İşçinin Sesi* gerçekten dikkate değer bir harekettir. Bir durup düşünelim. Bir hareketin ülkesinden binlerce kilometre öteden kendisini ülkeye taşıması, ve ülkede bir örgüt olarak ortaya çıkabilmesi son derece zordur. Hele buna beş kuruşsuz başlamışsa. Hele hiçbir misyon taşımadan başlamışsa. Hele buna, hazır bir kalabalıkla da başlamamışsa. Yirmi yıl! Yirmi yıldır ülkesinden uzak yaşamak zorunda bırakılmış bir avuç insanın yozlaşmadan, benliğini koruyarak kalabilmesi, her an Türkiye'nin gerçekleriyle yaşayabilmesi, hele Türkiye solunun fikir oluşumuna katkı yapabilmesi kolay iş değildir. Türkiye'nin içinde yaşıyor da çok insan, Türkiye'yi bilmiyor. Bunları nasıl yapabildiğimizi düşünmek gerekir. O da birşeyler anlatacaktır.

Bugün Türkiye devrimci hareketinde sayısal gücümüz ortanın üzerindedir. Siyasal-ideolojik etkinliğimiz ise en yukarılardadır.

Şimdi önümüze büyük bir hedef koyduk. Onun için hepimiz toparlanacağız, bugüne kadar bir yapıyorsak, iki yapacağız. Yoksa başaramayız. Önce kendimizden başlayalım. Başkalarını kurtaracağız ama önce kendimizi kurtaralım, düzgün çalışalım. Gece yattığımız zaman "tamam ben kendimi de, başkasını da aldatmadım" diyebilelim, arkası rahat gelir.

14. Taarruz gerçekten önemli başarıdır. Ve bu rakamı binlerce insan toplamadı. Şu salondaki kalabalık topladı. Türkiye'de toplanan bu toplamın içinde değildir. Türkiye'de toplanan orada kalıyor, onun hesabı ayrıdır.

14. Taarruz şunu da gösterdi. Kadromuz, her koşul altında, ne olursa olsun, önüne koyduğu hedefi gerçekleştirmeye, yani *yenmeye* niyeti olan bir kadrodur. Bizim yenmeye niyetimiz var.

Son iki cümle söyleyeceğim. Birincisi güzel, ikincisi "tatsız", ama ne yapalım, zorunlu. "Şimdi birlikte eğlenelim yoldaşlar." Bu güzel cümleydi. Tatsızı da: "Sonra topluca imeceyi sürdürelim."

Hepiniz sağolun.

14. Özveri Taarruzu başarıyla tamamlandı

DAHA NİCE TAARRUZLARA

Türkiye'de 22 Temmuz'da, Avrupa'da ise 5 Ağustos'da başlayan özveri taarruzu, 21 Ekim Pazar akşamı Londra'da düzenlenen merkezi bir toplantıyla sona erdi.

Merkezin 14. Özveri Taarruzu için koyduğu hedefi, İngiltere tek başına tamamladı ve üzerine çıktı. Bu yılki toplam miktar geçen yıl toplananın üzerinde gerçekleşti.

Türkiye'de örgütler hâlâ taarruzun sonuçlarını toplamak için çalışıyorlar. Türkiye örgütleri açısından bu yılın ana sorunu, saflarımıza katılan pekçok yeni yoldaşa örgüt kültürünü öğretmek ve davranışları birörnekleştirmekti. Bu yıl aramıza katılan çok sayıda yoldaş, hayatında ilk kez taarruz yaşayacaktı. Yoldaşlarımız koydukları hedefleri gerçekleştirmek için canla başla çalışıyorlar.

Avrupa'ya gelirsek. Örgüt olarak İngiltere ve Fransa katıldı. Fransa koyduğu hedefi tamamlayıp, üzerine çıktı. İngiltere taarruza tek başına en büyük katkıyı yapan örgütümüz oldu. Taarruzun kapanış toplantısını da İngiltere örgütü üstlendi ve coşkulu bir gece yapıldı.

14. Özveri Taarruzu kapanış toplantısı

Toplantının yapılacağı salon, kollektif olarak hazırlandı. Salon, İTİB'in 14. Özveri Taarruzu için hazırladığı "inanç, özveri, emek, sarsılmaz parti demek" sloganının yazılı olduğu afişlerle donatılmıştı.

Toplantı Mahmut Canoğlu yoldaşın yaptığı açış konuşmasıyla başladı. Bunu Mercan Köklü yoldaşın konuşması izledi. Ardından R.Yürükoğlu yoldaşımız bir konuşma yaptı.

Yoldaşımızın konuşmasından sonra 14. Özveri Taarruzu'nda dereceye giren yoldaşlara ödüllerin dağıtımına geçildi. Bu yıl 6 kategoride ödül dağıtıldı. Bunlar, 1. kış döneminde çalışarak dışarıdan en büyük katkıyı yapan yoldaşa ödül, 2. en fazla dış bağış toplayan yoldaşa ödül, 3. başkasına en fazla katkı yapan yoldaşa ödül, 4. Bugüne kadar taarruz onur listesine en fazla girmiş yoldaşa ödül, 5. 14. Taarruza en fazla katkıyı yapan ilk on yoldaşa ödül ve 6. Türkiye'de en başarılı kollektifti.

Bu yıl, Avrupa'da kollektifler büyük katkı yapmasına rağmen, bireylerin katkılarının önüne geçmesin diye kollektiflerin birincilik yarışlarına katılmayacağı taarruzun başından belirlenmişti. Bununla birlikte, Türkiye'den bir kollektifimize, taarruz boyunca gösterdikleri örnek çalışmadan dolayı (basın kültürünü) ödül verildi. Bu kollektifimiz koyduğu hedefi aşmış, ayrıca taarruzun kapanmasından kısa bir süre önce aştığı hedefi tekrar %100 aşarak bir yeni hedef daha koymuş ve taarruzun kapanışının ardından bunu da tamamlamayı taahhüt etmişti.

Taarruz birincimiz, iki yıl önce en verimli çağında aramızdan ayrılan büyük komünist Mevlut yoldaş oldu. Yoldaşların "Mevlut yoldaşsız taarruz olmaz" istekleriyle, yoldaşımız hedefli olarak 14. Özveri Taarruz'na katıldı. Bu hedef gerçekleştirildi ve aşıldı. Birinciliķ ödülü İTİB müzesine konuldu. Ödülleri dağıtan R.Yürükoğlu yoldaş tarafından adı taarruz kütüğüne yazıldı.

Ödüllerin dağıtılmasıyla birlikte gecenin eğlence bölümüne geçildi. Topluca yemek yenildi. Yemeğin ardından genç bir ozan sazıyla güzel halk türküleri söyledi. Genç ozan arkadaşımızdan sonra sahneye Talipler Halk Müziği Korosu geldi. Talipler topluluğu 20 kişilik ekibiyle birbirinden güzel halk türküleri okuyup, parçalar çaldı.

Gecenin son bölümünde geleneksel fıkra yarışması yapıldı. Bu yarışmaya kalabalık sayıda yoldaşlar ve sempatizanlar katıldı.

Gecenin sonunda, yayın çalışmasına katkı yapmak üzere aldığımız işi bitirmek için topluca çalışmaya gidildi. Giderken herkes neşeli, sevinç dolu ve zor bir hedefi daha kucaklamanın mutluluğu içindeydi.

Fransa'da taarruz

Fransa örgütümüz bu yıl taarruza biraz sıkıntılarla başladı. Örgütün 1 Mayıs öncesi dönemde içe yönelen çalışmaları henüz aşmaya çalışılırken 14. Taarruz başladı.

Fransa örgütü, bu olumsuzluklara rağmen, bu yılın hedefini bir önceki yılın hedefi kadar saptadı. Taarruz boyunca her hafta düzenli toplantılar yapıldı. Taarruza yönelik bir gece yapıldı ve geliri taarruza aktarıldı.

Hedeflerini aşan örgütümüz taarruzu, 13 Ekim akşamı yaptığı güzel, canlı bir geceyle kapadı.

Basın örgütü

Türkiye'de bu yıl taarruz çalışmaları açısından en başarılı örgütümüz basın kollektifi oldu. Bir kez bu örgütümüz önüne büyük bir hedef koymuştu. Bu hedefi taarruz tamamlanmadan nerede ise bir misli aşmıştı. Taarruzun sonlarına doğru ise, bu kollektifteki yoldaşlar, hedeflerini nerede ise %100 daha artırarak büyük bir kollektif çalışmaya giriştiler. Bu çalışma da, gazetemizin yayına hazırlandığı şu günlerde sonuçlanıyor.

Basın örgütümüz, içinde en çok katkıyı yapan yoldaşla birlikte, Türkiye örgütleri arasında en başarılı çalışan kollektif ödülünü almaya hak kazandı. Bu yoldaşlarımızı candan kutlar, başarılarının önümüzdeki taarruzlarda da sürmesini dileriz.

Ege örgütü

Ege örgütümüz taarruza bir açık hava hazırlık toplantısıyla başladı. Hedefler belirledi, taarruz boyunca yapacağı çalışmaları planladı.

Ancak, bu örgütümüzün koyduğu hedefleri henüz tamamlayamadığını ve merkezin de onayıyla taarruz çalışmalarını bir süre daha, koyulan hedefleri tamamlayana kadar sürdürme kararı aldıklarını biliyoruz. Yoldaşlarımızın verdikleri sözü, koydukları hedeflerini en kısa sürede tamamlayacaklarına inanıyoruz.

Marmara örgütü

Marmara örgütü, 22 Temmuz'da 14. Özveri Taarruzu'na kalabalık bir toplantıyla başladı. İlk toplantısında önemli miktarda bağış toplandı ve yoldaşların hedefleri belirlendi, taarruz döneminde yapabilecekleri çalışmaların önerileri alındı. Bu önerilerin bir kısmını taarruz süresince yaşama geçirdiler, güzel örnekler sağladılar. Örneğin, maçlara kollektif ekipler halinde gidip su satmaları.

Ancak bazı yoldaşların taarruz hedeflerini henüz tamamlayamadıklarını ve tamamlamak için hâlâ çalıştıklarını biliyoruz.

Marmara örgütü taarruz kapanış toplantısını partimizin 70. kuruluş yıldönümü kutlamasıyla aynı günde bir açık hava toplantısı düzenleyerek yaptı.

Güney Anadolu örgütü

Bu örgütümüz taarruz çalışmalarına büyük bir coşkuyla başladı. Hedeflerini belirledi, hazırlıklarını yaptı. Ancak taarruzun sonlarına doğru örgütün yediği bir darbe sonucu, çalışmalar büyük ölçüde aksadı. Taarruz çalışmaları kesintiye uğradı ve sonuçları da elimize henüz ulaşmış durumda değil. Bu nedenle bu örgütümüzün taarruz sonuçlarını merkez organımızın bu sayısında yayınlayamıyoruz.

Mahmut Canoğlu yoldaşın konuşması

İngiltere'de temmuzda başlayan 14.Özveri Taarruzu başarılı bir şekilde tamamlandı. Türkiye örgütleri ve Avrupa, ağustos ayında başlamıştı.

Türkiye Komünist Partisi'nin 14 yıllık geleneği olan özveri taarruzu "devrimci savaşım, devrimci özveri üzerinde yükselir" anlayışının güzel bir ürünüdür.

Özveri taarruzu parti kültürümüzün çok önemli bir öğesi, partimizin devrimci harekete bir katkısıdır. Özveri, özünden vermek, kendinden birşey katmak demektir. Özverinin inançla derinden bağı vardır. En derin anlamını da işçi sınıfının savaşsız sömürüsüz adil bir dünya kurabilmek için yaptığı, ölçülemeyecek düzeyde büyük özveride bulunur.

Devrimi işçi sınıfı öncülüğünde halk yığınları yapar. Bıçak kemiğe dayanınca, yaşam çekilmez olunca yeter gayri diye haykırarak ayağa kalkan halk yığınlarının devrim için canını vermeyi göze alması işte özverinin en üst noktasıdır.

Bizler de, İngiltere'de, Özveri Taarruzu'nun verdiği coşkuyla, on hafta boyunca hatta kış döneminden de başlayan taarruz boyunca, elimizden geldiğince, gece gündüz çalışarak yapabildiğimizin iyisini yapmaya çalıştık.

Yoldaşlarımız, sempatizanlarımız ve örgütün dostlarıyla birlikte omuz omuza verip, 14. Özveri Taarruzu'muzu başarılı bir şekilde tamamlamış bulunuyoruz.

Hep birlikte daha güçlü bir şekilde daha başarılı taarruzlara ve özverinin en üst noktasına varmak için savaşalım.

Devrimci savaşım devrimci özveri üstünde yükselir!

"İnanç, özveri, emek, sarsılmaz parti demek" sloganını her zaman için ön planda tutarak, daha nice başarılı taarruzlara diyoruz.

Mercan K¨klü y ldaşın yaptığı konuşma

Yoldaşlar,

14. Özveri Taarruzu'nu da başarıyla bitirdik. Salona baktığım zaman hepimizin gözlerinin altı yorgunluktan, uykusuzluktan torba torba olmuş. Bunu görmemek mümkün değil. Ama aynı zamanda hepimizin gözleri de bir iş başarmış olmanın, partiyi mali bunalımdan düzlüğe çıkaracak önemli adımları atmış olmanın coşkusu, enerjisi ve neşesiyle dolu. 14. Özveri Taarruzu hepimize kutlu olsun.

Yönetici yoldaşlar benden taarruzun anlamı üzerine bir konuşma yapmamı istediler. Bu konu üzerine çok yazdık. Ama yazmanın da ötesinde her taarruzda özveri taarruzunun özü olan şeyleri yaşıyoruz zaten. Ne oluyor? Taarruzda yorulanlar, inancı bozuklar, inancı kalmamışlar, elekten geçemeyenler, elenip gidiyorlar. Yepyeni yoldaşlar aramıza katılıyor. Taze kan katılıyor aramıza. Yeniden ve yeniden birçok deneyimi yaşayarak, öğrenerek, ensemiz kalınlaşarak ilerliyoruz.

Özveri taarruzunun temelinde çok önemli bir nokta var. Herşey onun çevresinde örülü. Türkiye'nin gereksinimi devrim, bizim de hedefimiz devrim. Herşeyimiz ona bağlı. Hepimizin bütün yaşantısı, bütün mekanizmalar buna bağlanmış durumda. Devrimi halk yığınları yapacak. Devrimi yapabilmesi için yığınların canını feda ediyorum diyebilmesi gerekir. Ama bu feda etmeyi de birisinin öncülüğünde kavraması gerekir. Komünist partisi bunun için var.

Komünist partisi tüm yaşamını bu özveri ruhunda örgütlemiş, yaşamını devrim mücadelesine bağlamış insanların partisi, bu anlamda da profesyonel devrimcilerin örgütü. Devrim için yaşamını vermeyi göze almamış savaşçı olabilir mi?

Elbette savaşını, yaşamını devrim mücadelesinin başarısına adayacak. Elbette özveri, işçi sınıfı ve devrim davası için özveri, devrimcinin yaşamı olacak. Bizde de öyle. Şurada yazıldığı gibi: "İnanç, özveri, emek." Üçü birbirine bağlı, üçü birbirinden ayrı düşünülemeyecek sözcükler.

Tarih boyunca insanoğlu boyundan büyük işleri hep bu yüzden başarmış. İnanmış, özveri yapmış, emek vermiş, boyundan büyük işler başarmış. İşçi sınıfı aynı şeyi yapmış, komünistler aynı şeyi yapmışlar. Biz de bu yoldan gidiyoruz. Biz de boyumuzdan büyük denecek herşeyi yapacağız.

Yalnız yoldaşlar, inanç kuru kuruya oluşmuyor. İnanç, işçi sınıfının bilimi olan Marksizm-Leninizmi derinden kavramakla çok bağlı. Biliyorsunuz şu sıralar, Merkez Komitemiz özellikle bu konunun, eğitim konusunun üzerinde duruyor. Körü körüne değil, dolu dolu, bilimsel bilgiyle donanmış inanç. Bizi gittiğimiz şu zahmetli yolda tökezletmeyecek tek şey budur. İnsan kazanmamızı, partiyi daha da büyütmemizi sağlayacak olan şey budur. İnançla, özveriyle, yoğun emek vererek, gelip geçici rüzgarlar karşısında sallanmayacak, sarsılmayacak komünistler olmak. Koca bir savaşçılar ordusunun yıkılmaz neferleri olabilmek.

Yürükoğlu yoldaş 7. Özveri Taarruzu'nun kapanışında bir konuşma yapmıştı. Hatırlayan yoldaşlar vardır. Orada şöyle diyordu yoldaş:

"Uzun süre birlikte çalıştığı kollektifin değil, kendi sorumluluk alanı olan işin değil, genelin ve bütünün ve yalnızca onun vidası olduğumuz anlayışını daha da geliştireceğiz."

Yani bir bütün var, parti bütünü, devrim davası bütünü ve biz onun vidalarıyız. Bu anlayışı geliştirmek, yaşamını bunun içine oturtmak bizim hedeflediğimiz şey olmalı. Bu görev eskisinden çok daha fazla önem taşıyor.

Neden derseniz, Merkez Organ'ın son sayılarında da işlendiği üzere, son dönemde teorik düzeyimiz, çeşitli nedenlerin de etkisiyle düştü. Eğitimler aksadı. İdeolojik yetişkinliğin her sorunda en canalıcı nokta olduğu, yığınları partiye kazanabilmek için, partinin görüşlerinin doğru ajitasyonunu yapabilmek için ideolojik düzeyin sürekli yüksek tutulmasının gerektiği düşüncesi bilinçlerde kaydı. Şimdi yayına dönük eğitim seferberliği başlattı Merkez Komitemiz. Böylece hem örgüt stratejisinin hedeflerini gerçekleştirmeyi, hem de eksik yanlarımızı geliştirmeyi hedef alıyor.

Bencil, dar gurupçu, sekter anlayışlara, küçük çekemezliklere, kişilik sürtüşmelerine ve bütün bunların hepsinin kendini ortaya koyduğu disiplinsizliklere karşı önemli ilaç budur: Eğitim. Kendimizi yeniden eğitmek. İdeolojik düzeyi yükseltmek.

Yoldaşlar,

Partimizin kazandığı başarıdan, başarıyla bitirdiğimiz bu taarruzdan sözederken, yalnızca olumlu noktalara değil, bazı olumsuzluklara da değinmeden geçmek istemiyorum.

1974'den bu yana yol alıyoruz. Önümüze her taarruz döneminde farklı farklı sorunlar çıkıyor. Bu

(Devamı 6. sayfada)

(Baştarafı 5.sayfada)

farklı sorunları, o sorunların gerektirdiği çözümleri bularak, hedefe doğru ilerliyoruz. Menşeviklerle boğuştuk. Faşizmle boğuştuk. Örgüt yıkıcılarıyla boğuştuk. Polisle boğuştuk. Yakın zamanda mali bunalımla boğuştuk. Şimdi de yayına dönük eğitim seferberliği içinde cehaletle, sekterlikle, bencil çekişmelerle vb.'yle boğuşacağız.

Aslına bakarsanız, yıllar içinde parti kadroları bu sorunları aşmasını öğreniyorlar. Ama birşeyi bazen unutuyoruz. Yeni yeni insanlar, kadrolar geliyor. Bu yoldaşlarımızın çoğu, birçok yoldaşın yıllar içinde yaşadığı deneyimleri edinmemiş oluyor. Birilerinin onlara bu deneyimleri taşıması lazım. Parti kültürünü onlara taşıması lazım. Parti kültürünün taşınmasında sorunlar var yoldaşlar. Daha dün başımızdan geçen bir örnek vermek istiyorum.

Bir iş yapıyoruz. 15-20 kişi toplanmışız. Parti için de ne derece önem taşıdığı çok iyi biliniyor. Özü itibarıyla basit bir emek eğitimi. Bu basit emek eğitimini yaparken bile, parti kültürünü yeni kuşaklara istenilen düzeyde taşıyamadığımız açık seçik ortaya çıktı.

Geç gelip mazeret bildirmek gereğini duymayanlar oldu. Her şöylenene itiraz edenler oldu. İstediği zaman gidenler oldu. Epey aksaklık çıktı anlayacağınız.

Bir yoldaşa "şuraya geçmen lazım" dedim, hemen itiraza başladı. O arada Yürükoğlu yoldaş da çalışıyordu bizimle, "ben yapayım" dedi. "Yok," dedik, "başkası yapacak, olmaz öyle şey". Ama bundan da derin birşey var. Partimizin liderini gece sabaha kadar bizimle birlikte çalıştırıyoruz da, hiçbirimiz (ben dahil, eleştiri kendimedir de aynı zamanda), "yoldaşımızın yapması gereken, bundan daha önemli çok işi vardır, burada tutmayalım, gitsin zamanını partiyi bir adım daha ileriye götürecek konularda harcasın" demiyor.

Devrimci hareketteki bazı gerilikleri örgütümüze taşımayacağız. Dün taşımadık, bugün de varsa bunları yokedeceğiz.

Biliyoruz, tanıyoruz, yoldaş "ben çalışmak istiyorum sizinle birlikte" diyecektir. Bizim söylememiz gereken şey, "hayır yoldaş, daha önce çalıştığını, çalışma kapasitenin, isteğinin olduğunu da biliyoruz, ama sen çalışmayacaksın, senin yapacağın işler başkadır, git onları yap". Bu anlayışı eskiden beri uyguladık, son sıralar aksadı.

Bunlar oluyor yoldaşlar. Bunları düzeltmemiz gerekiyor. Kendimize acil olarak çeki düzen vermemiz gerekiyor. Yayına dönük eğitim seferberliği içindeyiz. İdeolojik olarak kafaları, otomobilcilerin diliyle rektifiye etmemiz gerekiyor. Parti kültürünü geriletmeye karşı da önlem geliştirmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde, partı ceketini, astarını ceplerini dikip, düğmelerini de ilikleyerek giymek gerektiğini biraz daha öne çıkarmamız gerekiyor.

Özeleştirisini yapan örgüt, taarruzunu da, taarruzun başarısını da herkesten daha iyi, yüreği daha huzur içinde kutlar ve anlar. Şimdi 14. Özveri Taarruzu'nun başarısını bu anlayışla kutlayalım. Parti kültürünü yeni kuşaklara taşımaya, onları yetiştirmeye özellikle ağırlık vererek çalışalım.

Merkez Komite'miz, gençlik örgütlenmesi konusunda açılmış olan tartışmanın sonuçlarını, bir özel oturum yaparak belirledi. Bu toplantıda alınan MK kararını aynen yayınlıyoruz.

Gençlik tartışmasının sonuçları üzerine

1990 Nisan ayında, Genel Sekreter Veli Dursun Yoldaş, tüzüğün 14. maddesi uyarınca, merkez organda, gençlik örgütlenmesi konusunda tartışma açmıştı. Gençlik örgütlenmesinde belirli bir birikim sağlanarak, yeni bir atılımın eşiğine gelinmişti.

Tartışma öncesinde, Merkez Yürütme Bürosu'nun önümüzdeki dönem çalışmalarına ilişkin belirli önerileri vardı. Kesin karar alınmadan önce, parti çapında canlı bir tartışmanın çeşitli yararları oldu. Bu tartışma, en başta, MYB'nin düşüncelerini sınadı. Yine bu tartışma sırasında, parti merkezi, genç yoldaşları daha yakından tanıma olanağını buldu.

Merkez Komite'miz, yaptığı son toplantısında, yaklaşık altı aydır süren bu tartışmanın sonuçlarını belirledi:

Örgütlenmenin durağan, genelgeçer bir şeması yoktur. Bu doğru gençlik örgütlenmesi için de geçerlidir. Bir siyasal hareketin gücü, kadrolarının yetişkinlik düzeyi gibi öznel nedenlere, ülkenin gelişmişlik düzeyi, siyasal ortam, vb. gibi nesnel nedenlere bağlı olarak bu örgütlenme çeşitli biçimler alabilir. Bu biçimleri kabaca üç ana başlık altında toplayabiliriz.

a. Partinin gençlik kolu olarak çalışan bir örgütlenme. Parti üyesi olan gençlerin bölge komitelerinden ayrı kendi merkezi üst örgütlerinin olduğu, yani parti içinde bir de "gençlik partisi" nin olduğu bir örgütlenme.

b. Partiye tutum olarak bağlı, örgütsel açıdan bağımsız (kendi kongresini yapar, yöneticilerini kendi seçer) bir örgütlenme, yani Komsomol.

c. Partinin gençlik içinde çalışan kadrolarının merkezi olarak yönlendirildiği, örgütsel olarak partiden ayrı olmayan, kendi üst örgütlenmesi olmayan, bölge komitelerine bağlı çalışan bir örgütlenme.

Sorun bunlardan hangisinin partimizin bugünkü durumuna, ülke koşullarına en iyi yanıtı verdiğini saptayabilmektedir.

Partinin "gençlik kolu" olarak örgütlenme

Dünya komünist hareketi tarihinde örneği pek olmayan, tüm dünyada burjuva partilerinde uygulanan bir modeldir. Bu model, doğası gereği, partinin tek disiplininden ayrı iç-disiplinleri taşıyan, parti birliğini temsil eden MK'ya bağlılığı soyut, otonom yapılardan oluşmuş *federatif parti* demektir. Tüm parti çapında gençlerin tek bir gençlik merkezine bağlanması partinin "gençlik kolu" gibi örgütlenme, Komsomol'u parti içinde kurmak olur. Aynı mantıkla, parti içinde kadınlara, partili sendikalılara, meslek derneklerinde çalışanlara, Kürtlere, Alevilere de aynı iç disiplini olan merkezi örgütlenmeler, "kollar" kurma iznini vermek gerekir. Sonuçta komünist partisinin yerleşim ve çalışma birimlerinde ve tek disiplin altında örgütlenmesi ilkesi ortadan kalkar. Bu nedenle de sınıfsal olarak burjuva bir modeldir.

Komsomol örgütlenmesi

Komsomol, içinde partililerin yanısıra partisiz gençleri de barındıran, komünist partisini izleyen, onun çevresinde gençliği örgütleyen bir örgüttür. Komünist partisinin hazırlık sınıfıdır. Ondan örgütsel olarak bağımsızdır ama ideolojik ve siyasal tutum olarak ona bağlıdır, ve bu onun tüzüğünde yazılıdır. Doğal olarak KP'den daha geri bir disiplini, merkeziyetçiliği, adanmışlığı ve bilinç düzeyini temsil eder. Bugünün Türkiye koşullarında ancak yasadışı olarak kurulabilir.

Tarihte komsomol konusunda iki önemli deney vardır. Bunlardan birincisi Sovyet Komsomol'udur ki, 1918'de, devrim sonrasında, ana gücü işçi ve köylü gençler olarak kurulmuştur. Onun öncesinde komünist gençler, parti içinde örgütlüdürler. İkincisi ise Bulgaristan'da devrim öncesinde kurulan RMS örgütüdür, ki bunun da ağırlığını işçi ve köylü gençler oluşturmuştur. RMS deneyi, devrim öncesinde komsomol tipi örgütlenmenin sınırlılıklarını ve sakıncalarını gösterme yönünde de iyi bir örnek oluşturur.

Türkiye toplumunun büyük çoğunluğu gençtir. Partimiz üyelerinin büyük çoğunluğu da gençtir. Bu son derece doğaldır. Çünkü komünist partisi gençliğin partisidir, geleceğin partisidir. Yasadışı partinin yanısıra bir de yasadışı komsomol örgütlenmesine girişmek, önemli sayıda genç komünisti daha geri düzeyde bir örgütlenmeye mahkum etmek demektir. Üstelik böyle bir örgütlenme, partinin işlevini *tekrar edici* (düplikatif) olacak, zaten dar olan olanakları verimsiz kullanacak, güçlerini dağıtacaktır.

Dahası, bugünkü ülke içi ve parti içi koşullarda, örgütsel olarak özerk bir yapının parti hattını tutarlı, sürekli izlemesi, her dönemeçte bir yana savrulmaması oldukça zordur.

Yukarıda sayılan nedenlerle ayrı bir yasadışı gençlik örgütlenmesi doğru değildir.

Üstelik bugün ülkemizde "ben Marksizmi, sosyalizmi savunuyorum" diyen kadroların, bazı yönlere dikkat ederek, yasal bir gençlik örgütü kurma olanağı vardır. Bu yasal olanağı kullanarak "tekrar edici" değil, birbirini *tamamlayıcı* örgütlenmeler kurmak olanaklı ve daha doğrudur.

Partinin gençlik içinde çalışan kadrolarının parti hiyerarşisi içinde örgütlenmesi

Böyle bir örgütlenme bugün partimizin ve gençlik hareketinin sorunlarına daha iyi yanıt verecektir. Bu örgütlenme genellikle şöyle bir biçim altında yürüyecektir:

Partinin gençlik içinde çalışan kadrolarının *en yetişkinlerinden* MK'nın seçeceği, MK'ya bağlı bir *MK Gençlik Bürosu* oluşturulur. Bu büro öteki MK büroları gibi, örneğin Basın-Yayın Bürosu gibi çalışır.

Basın-yayın bürosu partinin ideolojik alanda en yetişkin üyelerinden kurulur ve görevi parti yayınlarını, özellikle merkez organı çıkartmak, ideolojik çalışmaları yönlendirmektir. "Parti merkez organla, onun çevresinde örgütlenir, merkez organ tüm parti çalışmalarının bel kemiğidir." Ama parti, basın-yayın bürosunun altında değil, MK'nın altında örgütlenmektedir. Basın-yayın bürosu esas olarak parti hattının propagandasını yapar, merkez organ yoluyla parti üyelerini o doğrultuda eğitir, yönlendirir. Direktifler yoluyla yönetmez. Partiye basın-yayından gidecek direktifler (örneğin eğitim çalışmaları, yayın dağıtımı raporları vb.) MK'ya iletilir. MK onları bölge komitelerine indirir. Basın-yayın bürosu, bölge komiteleriyle doğrudan ilişki kurmaz.

Gençlik bürosu da partinin gençliğe yönelik siyasetinin üretilmesinde önde gelen sorumluluk üstlenir ve bu hattın propaganda ve ajitasyonunu yapar. Yasal örgütlenmelerde aktif rol alır. Bu yolla parti, gençlik çalışmalarını merkezi olarak yönlendirir. Ancak partinin gençlik içinde çalışan kadroları bu büronun altında örgütlenmezler. Yerel gençlik kadroları, bulundukları ildeki bölge komitesine bağlıdırlar. Gençlik Bürosundan gençlik birimlerine gidecek *parti direktifleri* doğrudan değil, MK üzerinden bölge komitelerine ve onlar yoluyla da yerel gençlik örgütlenmelerine gider. Bunun dışında, *yasal örgütün tüzüğü ve disiplini* kullanılarak günlük pratik işlerde, parti direktifi gerektirmeyen işlerde eşgüdüm ve denetim sağlanır.

Legal gençlik örgütü

Bugün Türkiye'de, belli yönlere dikkat ederek sosyalizmi savunan bir yasal örgüt kurmak olanaklıdır. Böyle bir gençlik örgütü gençliğe sosyalizm okulu olacak, *devrim erlerini* yetiştirecektir. Parti görüşleri doğrultusunda gençliği eğitecek, partiye sempatizan havuzu oluşturacaktır.

Bu örgüt klişeleşmiş deyimiyle "tüm anti-emperyalist, anti-faşist, demokratların katılabileceği" (ancak pratikte yalnızca bir siyasal görüşün girebileceği(!) bir aldatmaca) bir örgüt olmamalıdır. Amacımız bu olsaydı, ayrı örgüt kurmak yanlış olurdu. Varolan bir derneğe katılırdık.

Bu örgüt, anti-faşist, anti-emperyalist, demokratik mücadelelerin tümünde aktif rol oynamalı, öte yandan üyelerine sosyalizmi ve sosyalist teorinin Türkiye'ye uygulanmasını da öğretmelidir. Bu örgüt, gençliğin somut sorunlarından kalkarak onların çözümünü devrim ve sosyalizm mücadelesine bağlamalı, ülke çapında hedefler koymalı, olabildiğince yığınsal olmalıdır.

Örgütlenmenin başlarında kaçınılmaz olarak öğrenci gençlik içinde çalışmak ve öğrenci kadrolar ağırlık taşıyacaktır. Örgüt, kendi mücadelesiyle devşireceği güçlerle işçi gençliğe gitmeyi hedeflemelidir.

Bizce örgütlenme, devrimci çağrışım vermeyen İGD gibi adları taşımamalıdır. Devrimciliği, savaşkanlığı ve partiye bağlılığı anlatan bir ad daha yerinde olur. Yine de, bu konuda kararı gençliğin kendisi vermelidir.

Genç yoldaşlar,

Gençlik tartışmasının ardından, oluşturduğumuz fikirlerle, gençliği işçi sınıfının devrimci yolunda seferber etmek için şimdi tüm gücümüzle çalışacağız. Gençliğin partisiyiz, geleceğin partisiyiz. Onun dopdolu enerjisine TKP'den başkası tam yanıt veremez.

Gençliğin yolu işçi sınıfının devrimci yoludur!

Devrimin erleri, haydi örgütlenmeye!

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Ekim 1990

Merkez organın çoğaltılmasında parti kararlarıyla, ve dağıtımında

Parti üyeliğiyle bağdaşmayan durumlar

Komünist partisi üyeliğinde "gönüllülük" yatar. Gönüllü görünüp, gönülsüzlerin ayak sürüyenlerin üslubunda çalışmak partiye, yoldaşlara, hatta kişinin kendisine zarar verir. Bugün bize düşen, kararlarımızı yaşama geçirinceye kadar, yaratıcılığımızı, hayal gücümüzü, olanaklarımızı komünistçe seferber edinceye kadar, bu işi başarıncaya kadar bu eleştiriyi kendimize yöneltmektir.

Demir Kızılçeri

Geçtiğimiz aylarda bir yoldaş, merkez organın dağıtılmasında kilit önem taşıyan görevini yerine getirmedi.

Önce işini savsakladı, "temassız dağıtım"ın işleyişini bozdu. Laçka ve kötü çalışması anlaşıldığında işini devretmesi için verdiği randevulara ya gitmedi, ya geç gitti. Dağıtımın diğer parçasındaki kimi yoldaşlar önce işlerini düzgün yaparken, sözkonusu yoldaşın laçka tutumları onları da etkiledi. Yoldaş özeleştiri yapmadı ve özür bildirmedi. Bu işin ona ağır geldiğini söylemedi.

Ancak sonuç olarak, düzinelerce yoldaş, dağıtımdaki bu kopukluk nedeniyle merkez organın sekiz sayısını ya hiç, ya da zamanında okuyamadı.

Şimdi bir an durup düşünelim: *Okunamayan*, ama eğitim, eylem, parti iç işleyişi için gerekli bilgileri ve direktifleri taşıyan bu sayılar neleri içeriyordu?

Laçka ve kötü çalışan bir parti üyesi yüzünden koca bir alana ulaştırılamayan *İşçinin Sesi* sayılarındaki yazıların bazıları şöyle:

Sayı 395:

- Başka sendikaya geçmek yerine Türk-İş'i adam edelim. Türk Metal'i ilerici yapmak işçinin ellerindedir.
- Genel Sekreter Veli Dursun yoldaşın merkez organda gençlik örgütlenmesi konusunda tartışma açması.
- Alevilik sorunu toplumumuz ve devrimci hareket açısından bir din sorunu değil, temel insan hakları ve demokrasi sorunudur. Alevi toplumuna yönelik demokratik istemlerimiz.
- Asgari ücret çok önemli bir savaşım odağıdır.

Sayı 396:

- Sosyalizmde devlet ve parti ilişkisi, Lenin dönemi ve sonrası. Biz ne yapacağız?

Sayı 397:

- İşyeri komiteleri, tabandan fışkıran sendikal demokrasi, bölücülerin önerisi paralel sendika hayalidir.
- Nasıl bir komünist gençlik örgütlenmesi?
- Öğrenci gençliğe ulaşalım, sınıfla kaynaştıralım.

Sayı 398:

- 14. Özveri Taarruzu nedeniyle MKS'nin yayınladığı genelge.
- TKP 1990-1991 örgütsel stratejisi.
- Legal alanda çalışan illegal bir yapı. Gençliğe ayrı bir yayın organı.

Sayı 399:

- MKS'nin yayınladığı yeni rapor düzeni.
- İşçi sınıfımız çoktan kendisi için sınıftır.
- Petrol-kimya-lastik işkolunun giderek artan sorunlarına burjuva liberal/reformcu sınırlar içinde çözüm bulmak mümkün değildir. Petrol İş'in temel gereksinimi sendika-içi demokrasidir.

Sayı 400:

- Sendikal birliğin karşısında durmak, burjuvazinin yanında durmaktır. Küçük-burjuva devrimciler işçi sınıfının gerisindeler.
- Otomobil-İş, Çelik-İş ve Özdemir-İş yönetimleri metal işkolunda gerçekleri daha fazla saklayamazlar. Metal işçisi arkadaşlar, sendikanızı da alın, Türk Metal'e katılın.
- Otomobil-İş üyeleri, metal işçilerinin devrimci enerjisini boğan, şimdi de sendikayı uçurumun eşiğine getiren reformist yöneticilerin kefaretini ödemek zorunda değildir.
- Gençliğin merkezi örgütlenmesi acil görevlerimizdendir.

Sayı 401:

- Burjuvazinin Aleviliğe açıyor göründüğü kucak, gerçekte hain bir tuzak.

Sayı 402:

- TKP MK bildirisi: "Körfez krizi üzerine" "...TKP krizden önceki durumu savunmak için hiçbir neden görememektedir. 'Irak Kuveyt'ten, ABD ve öteki yabancı güçler bölgeden çıksın' demekle yetinilirse, İsrail'in işgali altındaki Filistin toprakları ne olacak? Dörde bölünmüş ve bölgedeki dört devletten de baskı gören Kürt ulusu ne olacak?"
- 10 Eylül 1990'da TKP'nin 70. kuruluş yıldönümü toplantısında R.Yürükoğlu yoldaşın yaptığı konuşma.
- Memur sendikalaşmasında tek doğru yol vardır: Herkes kendi işkolundaki sendikaya. Aynı işyerinde, aynı işkolunda tek sendika olmalıdır.

Dağıtımdaki aksaklık nedeniyle, ya hiç ya da zamanında okunamayan, bu nedenle de istenilen ölçüde değerlendirilemeyen yazıların beli başlıları bunlardır.

Komünist partisi üyeliğinin temelinde "gönüllülük" ilkesi yatar. Bu yoldaş gönüllü görünmüş, ancak gönülsüzlerin, ayak sürüyenlerin üslubunda çalışmıştır. Partiye, yoldaşlarına zarar vermiştir. İnançlıysa, özeleştiri yapar, yoldaşımız kalır. Değilse, dürüstçe komünizme ve partiye dost kalır, yandaş olur. Bu onun bileceği iş.

Doğru oturalım doğru konuşalım

Şimdi çuvaldızı kendimize batırmanın tam sırasıdır. Bu alandaki yönetici yoldaşlara çok iyi bildikleri, ama zihinlerinde geriye kaymış bir-iki gerçeği anımsatmakta yarar var:

Komünist partisi her an kavganın içinde bir örgüttür. Büyümesi, öncülük etmesi ve siyasal iktidarı ele geçirmesi, herşey bu kavgayla bağlıdır.

Komünist partisi demek, yaşamın ve kavganın koşullarına uyum sağlayabilmek için sık sık taktik değiştirmek, bu taktik değişikliğinin getirdiği yeni görevleri belirlemek ve bu görevlere uygun kadroları gecikmeden öne çıkarmak zorunda olan örgüt demektir.

Buradaki yalın soru şudur: Görevini yerine getirmeyen bu yoldaş böylesine yaşamsal bir alanda uzun bir süre nasıl kalabildi?

Merkez organın eğitimin, eylemin ve parti işleyişinin dışında tutulabilmesi, onun kollektif örgütleyici niteliğinin öne çıkarılmaması, propaganda ve ajitasyon için kullanılmaması, her örgüt yöneticisinin, her parti üyesinin başarısını sınırlayan bir etken olmadı mı? Bunu değerlendirmek ve daha iyi anlayabilmek için, teorik ve siyasal görüşlerimizin bir düzine "siyaset" tarafından kullanıldığını söylersek yalnızca gerçeği anlatmış oluruz.

İkinci yalın soru şudur: Hangi nedenle olursa olsun, yayın dağıtımının kesintiye uğraması, *merkez yayını okuyamamak*, bir parti üyesi için, hele bir örgüt sekreteri için hemen çözülmesi gereken bir sorun olması gerekirken, neden böyle olmamıştır?

Her parti üyesi, her yönetici, örgüt işleyişinin doğal kanallarından yararlanarak yatay ilişkilere girmeden *İşçinin Sesi*'ni elde edebilirdi. En basiti merkez organa yayın istediğini yazması ve sağlam bir adres bildirmesiydi. Bugün yürürlükteki burjuva işleyişe göre, yasaklanmış bile olsa bir yayını bulundurmak, ya da ev adresine illegal yayın gelmesi suç oluşturmamaktadır.

Elbette başka yolları da var, biraz yaratıcılık ve biraz düşünce yeterli. Koşullarımızı değerlendirerek biraz hayal kursak daha kimbilir ne yollar buluruz ve bu işi çözeriz.

Ama bu yolu da denemedik, edilgen ve beklemeci bir yöntem izledik.

Şimdi soruların üçüncüsüne ve en önemlisine geliyoruz: *Merkez organı çoğaltma ve dağıtma görevimizde neredeyiz?*

1990 başında olağan toplantısını yapan TKP Merkez Komitesi, "Durum Değerlendirmesi" ana belgesinde şöyle yazıyordu:

"17.1. Parti örgütlerinin merkez organı çoğaltma (illegal basım değil, her birimin eline geçen sayıyı çoğaltması) ve dağıtmasında büyük bir yetersizlik vardır. Oysa her parti biriminin merkez organı çoğaltmasının ve postayla değil, *elden dağıtmasının*, merkez organı tüm parti çalışmalarının belkemiği yapma ilkesi ile olan bağı açıktır. Parti örgütlerimizde bu konudaki anlayışı düzeltme yönünde aktif çalışma gerekir.

"Sorun teknik olanaksızlık değildir. Asıl olarak görevin önemini kavramama sorunudur. Bu konuda parti içinde biriken deneyimin örgütler arasında aktarımı da eksik kalmıştır.

"Merkez organın yeterince çoğaltılıp kullanılmaması, tüm parti çalışmalarının belkemiği yapılamaması, son tahlilde merkez organdan ve illegal ve özgür komünist partisi anlayışından korkmakla eş anlamlıdır. Aynı korku, bazı alanlarda oldukça yaygın olan hücre ve komite kurmama, çalışmaları tekli ilişkilerle sürdürme eğiliminde de yansımaktadır. Bunun ise Türkiye'de yaygınlaşan legalizmin üzerimizdeki bir etkisi olduğu, bu nedenle her örgüt biriminin çoğaltma yapmasının bugün parti için yaşamsal önem taşıdığını görmeliyiz.

"Durumu düzeltmek amacıyla MKS'nin tüm örgütlerin merkez organı çoğaltma görevini ne ölçüde gerçekleştirdiğini yakından denetlemesi zorunludur. Aynı zamanda merkez yayın organında konunun önemini vurgulayan yazılara yeniden yer verilmesi gerekmektedir."

Bu kararı uyguladık mı?

Burjuva yasallığının kofluğunu, bugün işler görünen kanalların yarın işlemeyeceğini bilen komünistler olarak bu görevi ne ölçüde yerine getirdik?

El yazılarıyla çoğaltma, daktilo, telsiz, fotokopiden başlayıp, matbaaya kadar düşündük mü? Olanaklarımızın ve yaratıcı hayalgücümüzün ne kadarını kullandık?

Dağıtımda bulduğumuz özgün yöntemler nedir?

Görece "demokratik" bir ortamda komünistlere düşen, devrimci kavganın araçlarını, bilgilerini, yöntemlerini yığınlara ulaştırmak değil miydi? Onlara öğretmek, onlardan öğrenmek, öncüleri oradan bulmak değil miydi?

Merkez organı düşünsel, siyasal, örgütsel çalışmaların omurgası yapmadan bütün bu işlerin üstesinden gelebildik mi?

İki örnek ve anımsatma

1990 yazında, genç bir yoldaşımız, özveri taarruzuna katkıda bulunmak ve çalışmak amacıyla başka bir kente gitti. Güzel bir davranış kuşkusuz. Ne var ki bu yoldaş parçalanan yayın dağıtım ağının bir başka halkasıydı.

İkinci örnek, yine bir genç yoldaşla ilgili. Yaz tatili sürecinde örgüt ve yayın bağının kopuşundan yakınarak sözediyor.

Henüz üniversitelerin tatil edilmesine bir ay varken, bu yoldaşın sekreteri şu görevlerle yükümlü olduğunu biliyordu.

1. Kendisine bağlı her yoldaşın örgüt ve yayın bağının kopmasını engelleyecek önlemleri almak. İlişkileri planlamak.

2. Her yoldaşın tatilde, bulunduğu çevrede parti çalışması yapmasını ve gençlik örgütlenmesi için ilişkiler kurmasını özendirmek.

3. Legal gençlik örgütü ve legal yayın ve başvurusu için (harcama yapmayı gerektirmeyen bu işler için) yaz tatiline denk düşen ölü zamanı değerlendirmek.

Bunları yalnızca bugün kavga alanını terketmiş eski gençlik sorumlusunun eleştirisi saymak doğru değildir. Eleştiri, ne yazık ki geneldir.

Bugün, düşünce ufkumuzu genişletmemiz gereklidir. Hangi nedenle olursa olsun parti işleyişinin bozulması, aksaması gibi, düzeltilmesinden de kollektif olarak sorumluyuz.

Bireysel kusurlar önemlidir ama herşeyi bununla açıklayamayız.

Biz bütün suçu Ali'ye, Veli'ye yüklersek, kendimizi sütten çıkmış ak kaşık gibi temiz görsek ne olur? Ne olacak, "TKP'liler yayınlarını dağıtmıyor, her yerde çoğaltalım diye karar alıyor, uygulayamıyorlar" derler.

Bugün bize düşen, kararlarımızı yaşama geçirinceye kadar, yaratıcılığımızı, hayal gücümüzü, olanaklarımızı komünistçe seferber edinceye kadar, bu işi başarıncaya kadar bu eleştiriyi kendimize yöneltmektir.

Öleceğim ama düşmana sır vermeyeceğim

Bugünlerde Türkiye genelinde yakalanmaların çok olması dikkatimi çekiyor. Yoldaşlar açısından önemli olan, tutuklamalara neden olan "hatalarımızı" yok etmektir.

Sevgili yoldaşlarım, bizler attığımız her adıma dikkat etmesi gereken insanlarız, komünistiz. Tüm yaşantımızı bir komünist gibi, gibisi fazla, komünistçe yaşamalıyız. Hatalarımızı kendimiz gördüğümüz zaman, kayda değmez bir hata demeden, eleştiri beklemeden düzeltmemiz gereklidir. Bir komünist, kendi kendini eleştirebilmeli. Eleştiri alıyorsa, kendi kendine yeterince eleştiri ve özeleştiri yapamıyor demektir.

Biz komünistler, proletaryayı zafere ulaştıracak itici motor gücüz. Yegane umudumuz TKP'mizle "hatasız bir şekilde" burjuvaziye karşı mücadele yürütelim. Hatalardan ders çıkaralım.

Yoldaşlar, burjuvazi hapishanede ve karakolda işkence yapıyor. Ama biz komünistlerin kaybedecek neyi var? Bizim komünist inancımız ve irademiz var. "Öleceğim ama düşmana sır vermeyeceğim", işte gerçek inançlı bir komünistin alması gereken bir tutum budur.

Tüm yoldaşlarımızın ideolojik eğitimine ve inancının kuvvetlenmesine çalışalım çaba gösterelim. İnanç, kararlılık tüm işkenceleri yener.

Türkiye'de ileri demokratik halk devrimini yapıp, proletarya diktatörlüğünü kurmamız ve kokuşmuş bu düzeni yıkmamız için el ele, omuz omuza, gönül gönüle verip hatalarımızı gidermemiz gerekir.

Haydi bu düzeni tarihin çöplüğüne atalım.

Cengiz Aydınoğlu, Ege

Dünya çapında gelişen karşı-devrimin, komünist hareketin değerlerine Türkiye'de de yoğun saldırdığı bir ortamda Bilen yoldaşı saygıyla anıyoruz.

Bizim türkümüz yapıcıların türküsüdür

Burjuvazi, boy boy inanç tüccarını, "uzman" kesilen bazı aydınları araç ederek geleneğimize tarihimize saldırırken, ortalama insanın kafasını şartlandırmaya, komünist partisini gözden düşürmeye, böylece işçi sınıfının aydınlık geleceğini, sosyalizme açılacak devrimi ertelemeye çabalıyor. Bu nedenle, İ.Bilen'e saldırmak, komünizme saldırmakla eşanlamlıdır.

İ. Bilen yoldaş, doğrusu yanlışıyla komünist hareketimizin değeridir. Ona saldırılara karşı durmak da bizim görevimizdir.

Mercan Köklü

Partimizin 7. Genel Sekreteri olan İsmail Bilen (Marat) yoldaşı, doğumunun 88. yıldönümünde, dünya çapında gelişen karşı-devrimin komünist hareketin değerlerine Türkiye'de de yoğun saldırdığı bir ortamda saygıyla anıyoruz.

Bilen yoldaşın yaşamı (18 Ekim 1902-18 Kasım 1983), 1922 yılında Haliç Tersanesi fabrika komitesince partiye alınışından 1983 yılında ölümüne dek renkli, çelişkili ve çetin mücadelelerle dolu geçti. O, iyisi kötüsüyle, doğrusu yanlışıyla Türkiye komünist hareketinin önde gelen simalarından oldu. Ölümünden 7 yıl geçmiş olmasına karşın, dizi dizi yazı ve kitapta İ.Bilen adının sık sık öne çıkması da bunu doğruluyor.

Ancak, son sıralarda gazete tefrikası, kitap, röportaj vb. olarak yayınlanan "anıların", "değerlendirme" yazılarının hemen hemen hiçbirinde, Bilen yoldaşı, içinde yaşadığı koşullarla birlikte ele alan, onun görüş ve tutumlarını objektif değerlendiren bir yaklaşıma rastlanmıyor. Belli ki, dürüst bir eleştiri değil, tersine, İ.Bilen'i en düzeysiz saldırıların, kişiyi karalama kampanyalarının boy hedefi yapmak isteniyor.

İ.Bilen ve TKP düşmanlığı, devrim düşmanlığının ta kendisidir

1973 Atılımı'ndan hatta 1951'lerden bu yana, TKP çalışmalarının kenarında köşesinde bile yer almamış kişilerin, İ.Bilen'i hiç tanımamış olduğunu övünerek söyleyen Vedat Türkali gibi edebiyatçıların, İhmalyan gibilerinin — ortak özelliği Bilen yoldaşa (ve TKP'ye) küfürname olan — "anıları", moda oldu.

İ.Bilen'i — yapılışından çok kısa bir süre sonra öldüğü — kongre adını verdikleri toplantıda görevden alan (sonra da TKP'den defolup giderek TBKP'yi kuran) likidatörler de, TKP tarihindeki çeşitli "hataların" faturasını şimdi İ.Bilen'e çıkartan "değerlendirme"ler yazıyorlar. *Hedef* gibi, TKP'yle hiçbir ilişkisi olmamış guruplar, TKP tarihi üzerine döktürüyorlar. Düşmanlık yapan yapana, kinini kusan kusana! Karşı-devrimin dünya çapında gelişmesiyle kimilerine gün doğmuş görünüyor.

Son yıllarda Bilen yoldaşa, onun üzerinden de TKP'ye böyle yoğun saldırıda bulunulması tesadüf olabilir mi? Bu çabaların, partinin Leninci güçlerinin 5.Kongre'yi topladığı 1985'den bu yana artış göstermesi, yine aynı tarihlerde SBKP yönetimine egemen olan karşı-devrimci Gorbaçof çizgisinin olgunlaşmasına, kaderi burjuvaziyle ortak olan TBKP'nin 1987'de peydahlanmasına, dünya çapında gelişen karşı-devrimin sosyalizme, komünist hareketin değerlerine karşı şiddetli bir saldırıya geçmesine paralel olarak yoğunlaşması, doğrusu çok garip(!) bir "tesadüf"tür.

Bugün öyle bir dönemdeyiz ki, sosyalist sistem çökmüş, uluslararası komünist hareket çözülmüştür. Sovyetler'de Stalin'den Lenin'e uzanan saldırı kampanyası gemi azıya almış, Çavuşesku öldürülmüş, Bulgaristan'da Dimitrof'un naşı bir gece gizlice ortadan kaldırılmış, partiler "komünist" adından kurtulmak için olmadık soytarılıklara girişir olmuştur. Honecker'e yönelik komplolar hâlâ sürerken, Küba KP'nin lideri Kastro'yu gözden düşürmek amacıyla yoğun bir kampanya yürütülüyor.

Merkez Komitemizin de saptadığı üzere, "şimdiden çok açıktır ki, ideolojik saldırı aşırı yoğunlaşmıştır ve daha da yoğunlaşacaktır." ("TKP MK Durum Değerlendirmesi", Şubat 1990)

İşte, Türkiye'de de, bir yandan İ.Bilen'e, onun kişiliğinde TKP'ye kara çalınmaya çabalanması, bir yandan da yeni sosyal demokrat Yağcı'ların TBKP'sinin "meşhur" edilmeye çalışılması, özünde, devrim ve komünizm düşüncesine yapılan bu genel saldırının parçalarıdır.

Burjuvazi, boy boy inanç tüccarını, "uzman" kesilen bazı aydınları araç ederek geleneğimize tarihimize saldırırken, ortalama insanın kafasını şartlandırmaya, komünist partisini gözden düşürmeye, böylece işçi sınıfının aydınlık geleceğini, sosyalizme açılacak devrimi ertelemeye çabalıyor. Bu nedenle, İ.Bilen'e saldırmak, komünizme saldırmakla eşanlamlıdır.

İ. Bilen yoldaş, doğrusu yanlışıyla komünist hareketimizin değeridir. Ona saldırılara karşı durmak da bizim görevimizdir.

Türkiye'nin en eski partisi olan TKP'de, Mustafa Suphi yoldaşın genel sekreter seçildiği 1.Kongre'den şimdiki genel sekreterimiz Veli Dursun'un seçildiği 5.Kongre'ye dek geçen süre içinde, doğru-yanlış tutum alan, oportünizme batan, enerjisini iç çekişmelerde tüketen, önemli devrimci atılımlara girişen, vb. liderler oldu. Tüm eksiklik ve yanlışlıklarıyla, doğrularıyla bu liderler, bizim tarihimiz, Türkiye işçi sınıfının *komünist geleneğinin* parçası oldular. İ.Bilen yoldaş, bu geleneğin bugüne uzanan son ve en önemli halkasıydı.

Biz partimizin geleneğini her zaman gözbebeğimiz gibi koruduk. Bunu yaparken, yanlışları gizleme gibi bir tutumumuz hiçbir zaman olmadı. Tersine, yanlışları en ağır biçimde eleştirdik, doğruları öne çıkartmaya çalıştık. Ama bunu, parti moralini ayaklar altına almadan, eleştirinin *komünist konumdan* yapılmasına özen göstererek yaptık. "Gelenek ve gelecek bizimledir" sözünü bilincimizden eksik etmedik.

Partinin 1970'lerin sonunda karşılaştığı dönemeçte Leninci-menşevik ayrışması ortaya çıktığında, yanlış tutumu ve alet olduğu haksızlıklar nedeniyle İ.Bilen yoldaşa, bizden önce hiç kimsenin cesaret etmediği ağır eleştirileri yöneltirken bile, kişiliğe saldırı değil, görüş ve tutumları Marksizmin kantarına vurarak eleştirme yolunu izledik.

O gün parti dışına düşmemiş olmamızın, bugün de Türkiye Komünist Partisi oluşumuzun sırrı burada, geleneğe ve geleceğe sıkı sıkıya sarılmış olmamızdadır. 1974 yılından bu yana çıkan *İşçinin Sesi* yayınlarında bu tutumun yüzlerce örneği vardır.

Bilen yoldaş komünistti, komünistçe değerlendirilmeli

Bilen yoldaş "komünistti, ama duruma göre değişik ölçülerde oportünist taktikler izleyen, dolayısıyla ciddi eksiklikler taşıyan bir komünistti. Bunun da bazı nesnel temelleri vardı." (*İşçinin Sesi*, Sayı 247, 5 Aralık 1983) Türkiye işçi sınıfının uzun yıllar toplumda ağırlık taşımamış olmasının, partinin yığın bağlarının zayıflığının, enerjisini içe döndüren parti kadrolarının yıllar boyu birbirini yemesinin, kendisinin uzun yıllar sosyalist ülkelerde kalmış olmasının, Sovyet oportünizminin tutsağı olmasının, Bilen yoldaşın yanlışlarında önemli payı vardı.

Bilen yoldaş, TKP'nin, 1960 sonrasının hareketli ortamına geç de olsa ayak uydurmaya çalışmış bir lideriydi. Yakup Demir yoldaşın başlattığı partiyi yeniden canlandırma atılımını en önde yürüyerek ve partinin güçlendirilmesi görevini başa alarak sürdüren, 1973'de partinin ayağa kalkmasında, yığın bağlarının güçlendirilmesinde ana etkenlerden biri, Bilen yoldaştı. O zaman, gazeteyi örgütlenmenin temeli olarak gören, savaşarak örgütlenme düşüncesini öne çıkartan oydu.

Sosyalist ülkelerin partilerinde kök salmış olan oportünizmi bazı genç partililere yüzünü ekşiterek anlatan, onlarda SBKP'nin eleştirilemeyeceği düşüncesini yıkan, çeşitli toplantılarda bu partilerin temsilcilerine Marksist konumdan yanıt yetiştiren oydu.

1976'da düzenlenen Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Konferansı'nda, proletarya enternasyonalizmi deyiminin ortak metinden çıkarılmasını eleştiren, partinin 1977 Konferansı'nda "TİP'le birlik"ten söz eden SBKP yöneticisi Zagladin'i haşlayan, Bilen yoldaş olmuştu.

Bilen yoldaş, partimizin iki kuşağını birbirine bağlayan köprüydü. Partimizin bugünkü liderliği, onun doğru, devrimci görüşlerinden, keskin siyasal sezisinden, derin siyasal deneyimlerinden çok şey öğrendi. O günlerin coşkusu ve idealizasyonu içinde, 1977 yılında *İşçinin Sesi* dizisinde bir de broşür yayınladı.

Bazı küçük burjuva yarım aydınlar, bugün İ.Bilen'e saldırırken bizim tutumuzu da akıllarınca "sergiliyor"(!) ve bu broşürü örnek veriyorlar. Bu konuda birkaç şey söylemek gerekiyor. *Bilen Yoldaş Çok Yaşa* başlıklı broşürün "Giriş" bölümünde yer alan şu pasajlar, bizim o gün Bilen yoldaştan neleri öğrenmeye çalıştığımız konusunda yeterince açıklayıcı, partimizin bugünkü kuşakları için de oldukça öğretici olacaktır:

"(Bilen yoldaşın 1977 Konferansı'nda yaptığı-*İ.S.)* Kapanış konuşması baştan sona önemlidir... Ama konuşmanın belkemiği örgüt sorunudur. Bu soruna ilişkin en önemli noktaları ise şöyle sıralayabiliriz:

"1. Leninci parti, komünizm savaşına baş koymuş devrimciler ister. 'İdealimiz büyüktür. Komünizm uğrunda ölürüz deriz... Böylesi büyük bir savaştır biz komünistlerin savaşı.'

"2. Bu savaşta herşeyin başı güçlü bir parti örgütüdür. Öteki tüm sorunların anahtarı budur. Bunun da çekirdeği fabrika örgütüdür. TKP'nin en başta ağır endüstri işçileri arasında örgütlenmesidir. Taban örgütleridir, komitelerdir.

"3. Taban örgütleri güncel savaş içinde olmalıdır. Parti çalışmasında, savaştan kopuk boş gevezeliğe yer yoktur. Parti'nin politikasını somut uygulamak, yığınlara iletmek. Parti'yi yığınlara duyurmak.

"4. Provokasyon olur diye eylemsizliğe, pasifizme düşmemek, yığınlardan kopmamak, ürkek değil, atılımlı, dalıcı çalışmak.

"5. 'Gizlilik başını kuma sokmak

değil, savaşabilmek biçimidir. Disiplin bizim anamız, babamız, utkumuzun anahtarıdır.' Disipline uyulduğu sürece, gizli çalışma, Parti'yi yığınlara duyurmakla çelişmez.

"6. Legal ve illegal çalışmayı uyumlaştırmak. '60 yılından sonra TİP çıktı. Bazı kimseler legale alıştı. Bu kimilerini pasifliğe, körlüğe götürdü. İşin illegal yanı ağır. Legal olanağı elbette kullanmak gerek.'

"7. 'Burjuvazi, gericilik bize değil özgürlük, nefes su bile vermez.' TKP'nin legalist gözbağları yoktur. Özgürlüğünü bileğinin gücüyle, savaşarak kazanacaktır. Bu da, öteki tüm sorunlar gibi, güçlü, disiplinli, savaşkan bir Parti örgütüne bağlıdır.

"8. 'Profilo!... Çok önemli bir olay... Oraya barikata çıkacağız. Barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor. Razı olmayacağız işçileri, gençleri sokaklarda, alanlarda vursunlar. Savaşacağız. O da fabrikada olur. 'Fabrikalar kalemizdir' belgisinden ayrılmayacağız.' " (*Bilen Yoldaş Çok Yaşa, İşçinin Sesi* Dizisi 4, Londra 1977, s.7-8)

Son 15 yılın, yanında birçok acılı deneyimi de getiren gelişmeleri, Bilen yoldaşın bu benimsediğimiz görüşlerinin doğruluğunun *kanıtı* oldu. Demek ki biz, 1977'de, çiçeği burnunda bir yerel örgütken bile, parti konusuna, sınıf mücadelesine doğru yanaşmış, İ.Bilen'den doğru olanı öğrenmişiz. Biz onu *bu* yönleriyle sevmişiz.

Yanlışımız ise, Bilen yoldaşı, *yalnızca* devrimci görüşleriyle ele alıp idealize ederek "Bilen yoldaş çok yaşa" sloganını öne sürmemizdi. Devrimci durumun partiye dayattığı yol ayrımında Leninci-menşevik ayrışması patlak verince, onun kendi savunduğu görüşlerin ardında durmaması bunu gösterince, yanlışımızı anladık. Bilen yoldaşı, ondan öğrendiklerimiz ve Marksizm-Leninizme bağlılığımız öyle gerektirdiği için, partinin ve sınıfın önünde, açıkça, *komünistçe* eleştirdik.

Onu çürüten, sosyalist ülkelerde kök salmış oportünizm oldu

Ama, Bilen yoldaşa en ağır eleştirileri yönelttiğimiz zaman bile, onun tutumunu, içinde bulunduğu ortamdan soyutlayarak ele almadık.

Bilen yoldaşın, ona buna ajan deme yanlışlıkları, oportünist yönleri her zaman vardı. Biz bunları hep eleştirdik. Ancak onun bu yanları, SSCB'deki ezici baskıdan ayrı düşünülemez. Yıllarca sosyalist ülkelerde, oportünizme iyice batmış partilerin ortasında yaşamanın sonucunda dejenere olmaması için, büyük bir ideolojik yetişkinlik, derin bir kavrayış, deha gerekiyordu. Bu da onda yoktu. Ya rest çekerek ayrılacak, ya da bu ülkelerde yaşayabilmek için, "ayak uyduracaktı."

Birinci seçeneği, Batı'ya geçmeyi düşünmedi değil. Geçmek istedi. Bugün TKP'nin liderliğini yapan, o zaman İngiltere örgütünün yönetiminde olan yoldaşlar, kendisine pasaport hazırladılar. Bilen yoldaş, *Mehmet Çorbacı* adına hazırlanan pasaportu kullanarak birkaç kez Batı'ya geçtiyse de, mücadeleyi bu tarafta sürdürmeye, belki yaşı nedeniyle, belki de bilmediğimiz başka nedenlerden ötürü, cesaret edemedi. "Ayak uydurmak" yolunu seçti. Ama ölene kadar yanından eksik etmediği pasaport bizim hazırladığımız pasaport oldu.

Bilen yoldaş "ayak uydurdu" ama, kendi başına kaldığında, devrimci özü ortaya çıkıyordu. "Bazı yoldaşlarıyla yaptığı başbaşa yaptığı görüşmelerde Merkez Komite'deki sağ eğilime dikkat çekmesi, sağ eğilimin etkisiz kılınması gereğinden söz etmesi, partinin devrimci bir politika izlemesinin, ülkenin içinde bulunduğu somut koşullara uygun örgütlenmesinin zorunluluğunu vurgulaması" (*İşçinin Sesi*, Sayı 363, 17 Ekim 1988) bunun anlatımıydı. Bizzat 1973 Atılımı, 1977'de "savaşacağız" diye haykırması bunun anlatımıydı.

Ama, TKP'nin iç işleyişine karışmak ne söz, her bir TKP bildirisinin her cümlesini bile kendisi belirleyen SBKP, bu devrimci özün girişimlerini boğmakta gecikmedi. Parti yönetiminden sağı temizleyeceğini söylediği MK toplantısı öncesinde Sovyet elçiliğinden çağrıldı. Gecikmesi nedeniyle geç başlayan bu tarihsel MK toplantısında 180 derece dönüş yapıldı ve "parti çoğunluğunun iradesi, bunu temsil eden 1978 MK Plenumu kararları ayaklar altına alınarak, ani bir tutum değişikliğiyle Veli Dursun yoldaşımıza saldırıya geçildi." (C.Çakmak, *İşçinin Sesi*, Sayı 382, 16 Ekim 1989)

Veli Dursun yoldaşın, bu toplantıda, sudan gerekçelerle MK'dan çıkartılmasının sırrı, buydu. Toplantı Doğu'da yapılmıştı. Bilen yoldaş, SBKP yönetiminin boğucu basıncına dayanamamış, partinin devrimci kadrolarına, devrime yüz çevirmek zorunda bırakılmıştı. Bizim doğrularıyla kendimize örnek aldığımız Bilen yoldaş, sonunda bütünüyle oportünizmin dayatmasına esir düştü.

Bundan sonrası hızla gelişti. Parti içinde hızlı bir ayrışma süreci yaşandı. Marksist-Leninist görüşleri savunan ve devrimi hedefleyen, devrimci durumun gereklerini yerine getirecek savaşkan bir parti görüşünü savunan partili devrimcilerle, ardını SBKP'nin müdahalesine dayayan, Bilen yoldaşı da "hizaya sokan"(!) sağ, menşevik klik arasında kıyasıya bir kavga başladı.

Menşeviklerin aldıkları hiçbir destek, hiçbir "örgütsel"(!) önlem, kendi kaçınılmaz sonlarını önleyemedi. Esir aldıkları "Bilen yoldaş, 18 Kasım 1983'de ırmağın öte yakasında, oportünistlerin ördükleri örümcek ağlarının arasında, kuyusu kazılarak, onursuzluğa mahkum edilerek 'öldü'..." (*İşçinin Sesi*, Sayı 339, 14 Ekim 1987) Kendileri ise, TKP Lenincilerinin Marksizm-Leninizmden kaynaklanan ideolojik gücünün ve TKP'nin geleceğine besledikleri güçlü inancın altında ezilerek, her gün öldüler. Sonunda çareyi TKP'yi terketmede, kendi reformist-likidatör amaçlarına daha uygun olan TBKP'yi kurmada buldular.

Şimdi, İ.Bilen döneminde yapılan çeşitli olumlu girişimleri bile "hata" olarak gören değerlendirmeleri(!), geçmişteki inançsızlıklarının, partiye ikiyüzlü, sahtekar yaklaşımlarının aynası oluyor.

TKP'nin Sovyetler'de havası alınmış kasalarda saklanan belgelerini onun meşru yönetimine teslim etmeye hiç de niyetli olmayanların, tozlu raflarda küflenmiş doğruluğu kendinden menkul kimi "anıları"(!) ve "belgeleri"(!), şimdi Türkiye'de "tarihsel bilgiler içeriyor" sahtekarlığıyla yayınlatması da öğreticidir. TKP'nin içişlerine en utanmazca müdahalelerde bulunan ve Bilen yoldaşı onursuzca ölmeye zorlayanların, TBKP soysuzluğunu tezgahlayanların, kendi onursuzluklarını ne denli benimsemiş, bu tutumu sürdürmede ne denli ısrarlı olduklarını anlatıyor. TKP'nin devrim ve komünizm kavgasına müdahale, şimdi karşı-devrimci Gorbaçof çizgisi altında, ama hainliğinden hiçbir şey yitirmeden sürdürülüyor.

Bizim türkümüz yapıcıların türküsüdür

Şimdi Bilen yoldaşa (ve TKP'ye) saldıranlar, ona 1973'te partiyi ayağa kaldırdığı, genç kuşak komünistlere devrim ve komünizm fikrini aşıladığı için kızıyorlar. Legalist-likidatör çizginin önünü daha o günden tıkadığı için kızıyorlar. TKP'nin iki kuşağı arasında köprü olarak, burjuva Golyatların, karşı-devrimci Tepegözlerin hanesine tarifi imkansız korkular salan devrimci bir partinin ortaya çıkışına önayak olduğu için kızıyorlar. TKP geleneğinin en önemli halkasını oluşturduğu için ona saldırıyorlar.

Varsın kızsınlar, saldırsınlar! Biz komünistiz. Biz TKP'yiz. Bizim türkümüz, yıkıcı-yağmacı serseri sürülerinin notasız naraları değil, fabrikaları kale edinen işçi neferlerin her gün okuduğu yapıcıların türküsüdür. Sahip olduğumuz değerleri acımasızca eleştirmesini, onları doğru ve yanlışlarıyla layık oldukları yere oturtmasını da, dünya çapında gelişen karşı-devrimin rüzgarına sırtını dayayanlara karşı korumasını da biliriz.

Bilen yoldaşı, onun 1973'te başını çektiği atılımı, Marksizm-Leninizmin savaşçı ruhuyla sürdürerek, ülkeyi TKP öncülüğünde devrime götürmek üzere örgütlenmeyi ve mücadeleyi yükselterek yaşatıyoruz. Yaşatacağız.

Türkiye devrimci hareketi Alevilerin haklarını savunmaktan kaçamayacaktır

Sınıf mücadelesini anlamayanların bıçağı burjuvaziden yana keser

Önceleri devrimci-demokrattılar, şimdi yalnız "demokrat" olduklarını söylüyorlar. Yarın ne diye kendilerini tanıtacaklarını ise biz söyleyelim: Burjuva demokratı! Bu kesim içinden gerçekten Marksizm-Leninizme inanan, devrime gönül verenler sonunda bağlandıkları bağları koparıp, komünistlerin yanında, proleter hareketin içinde, sınıf savaşımına katılacak. Yılgınlar, yorgunlar ve gözü başka yerlere dönen, "burjuva çekiciliğine" kayan, daha şimdiden "demokrat"lıkla yerini yapanlar, o aşık oldukları "birey"ler olarak burjuva saflarda yer alacaklar.

Sinan Çetiner, ... Cezaevi

Sınıf mücadelesini anlamayanların bıçağı burjuvaziden yana keser.

Önceleri devrimci-demokrattılar, şimdi yalnız "demokrat" olduklarını söylüyorlar. Yarın ne diye kendilerini tanıtacaklarını ise biz söyleyelim: Burjuva demokratı! Bu kesim içinden gerçekten Marksizm-Leninizme inanan, devrime gönül verenler sonunda bağlandıkları bağları koparıp, komünistlerin yanında, proleter hareketin içinde, sınıf savaşımına katılacak. Yılgınlar, yorgunlar ve gözü başka yerlere dönen, "burjuva çekiciliğine" kayan, daha şimdiden "demokrat"lıkla yerini yapanlar, o aşık oldukları "birey"ler olarak burjuva saflarda yer alacaklar. Bunun için kahin olmaya gerek yok.

Son zamanlarda devrimci hareketler de konuya ilgi duymaya başladılar. Devrimci hareketlerin Alevilik sorununa ilgisinin bu denli "yoğunluğu", Yürükoğlu yoldaşımızın, Alevilik üzerine yaptığı bilimsel çalışmanın ardından olmuştur. Aslında bu "ilgi" devrimci hareketlerin sınıf mücadelesindeki bilgisizliklerinin, ilgisizliklerinin ve korkularının dışa vurumundan başka birşey değildir.

Yürükoğlu yoldaşımızın bu bilimsel, sınıf mücadelesinin çok yönlülüğü açısından da öğretici çalışmasına, "devrimcilik" adına kimileri dar çıkarcı mantıklarının egemenliği altında saldırdılar. Kimileri ne hikmetse, birden "akıllarını başlarına" topladılar. Hemen koro halinde çığırtkanlığa başladılar. "Devlet Aleviliği canlandırıyor", "Alevilik üzerinde oyunlar oynanıyor", vb. O kadar bağırıp çağırıyorlar ama bir çözüm de getiremiyorlar. Tam da bu sırada, *Demokrat* dergisinin 3. sayısının *Katkılar Tartışmalar* bölümünde, "Alevilik: Sosyalistler Taraf olabilir mi" başlıklı, Orçun B. Demirci imzalı utanç verici bir yazı yayınlandı.

Kendisine "demokrat" diyen, satır aralarında da devrimci, Marksist olduğunu ima etmeye çalışan, ama ne olduğunu kendisi de pek bilmeyen Orçun B. Demirci, Alevilik üzerine baştan sona zırvalamış.

Orçun Demirci, yazısının hemen başında, çeşitli dergiler, gazeteler konuyu işlediği, burjuva oyunları olduğu için yazmaya karar verdiğini belirtiyor ve şöyle diyor:

"Öyle sanıyorum ki artık sol istese de istemese de, bu konuda net bir ideolojik tavır almak zorundadır. Sizi (*Demokrat* dergisini kastediyor.-*S.Ç.*) bilmem ama kendini sol kültür içine de gören biri olarak, biraz 'aykırı'da olsa bazı noktalarda değinme gereğini hissediyorum."

Önce şunu belirtmekte yarar var. Türkiye sınıf mücadelesinde çok önemli yer tuttuğu halde sol bugüne kadar bu konuya ciddi olarak eğilmedi. Tutarsız, ilkesiz ve bilinçsiz yaklaştı. Bunu düşünürsek, "... artık sol istese de istemese de bu konuda net bir ideolojik tavır almak zorundadır" sözleri anlamlıdır. Yazıda yalnızca bu sözler, ama o da kendisinin koyduğu çerçevede değil, doğrudur.

Katkıcı-tartışmacı yazarımız, sola bu öneriyi yapıyor ama kendisi bu konuda bir türlü net bir tavır takınamıyor, ideolojik bir perspektif sunamıyor.

Yazar yazısının bütününde yalnızca şu noktalarda net bir tavır koyuyor: 1) Alevi düşmanlığı (tıpkı Sünni egemen sınıflar, gerici yobazlar gibi), 2) sınıf mücadelesinin reddi ve 3) Marksizme küfür. Bunun dışında yazdıklarının tümü, birbiriyle çelişen, karmakarışık bir çorba.

Yazar şöyle devam ediyor:

"... Böyle devam ederse sol, geleneğinde olmayan ve tüm tarihsel literatürüne aykırı bir konuma sürükleneceğe benzer. Bu mezhepçiliktir. Böylelikle sol hızla geri toplumsal ideolojik konumların tarafı durumuna sürükleniyor. Vakit geçirilmeden buna müdahale edilmesi gerektiğine inanıyorum (Bilmeyen biri Aleviliği Marksizmin bir fraksiyonu sanacak nerdeyse, Hazreti Ali'yi de büyük bir "proleter devrimci") Son derece vulgar formülasyonlarla öteden beri Alevi ritüellerini bolca kullanan sola — saz aşıkları, Pir Sultan, vb — şimdi net Alevi montajı yapılmak isteniyor."

"Sol geleneğinde yok" diyor. Niye yok? Bu Türkiye solunun bu ve bu tür konularda geneliyle bilinçsizliğinin sonucudur. Bilimsel çalışma anlayışı hemen hemen hiç yoktur. Bırakın dünya sınıf mücadeleleri tarihini, kendi tarihi hakkında da oldukça cahildir. Devrimciliğin "geleneğinde" sorunlara yüzeysel bakış vardır, teoriden çok dar pratikçi anlayış vardır. "Sol" diye adlandırdığı kesim, sınıflar mücadelesinde vulgar bir literatüre sahiptir. Yürükoğlu yoldaşın, "Türkiye devrimci hareketi gürültülü konuşur" sözleri boşuna değildir. Marksist-Leninist literatürü sınıf mücadelesine yerleştirmek bize düşüyor.

Yazar, Alevilik sorununa sahip çıkmayı mezhepçilik olarak niteliyor, Aleviliği Marksizmin fraksiyonu, Ali'yi de proleter devrimci sanacaklarından yakınıyor, yani bilmeseymiş öyle sanacakmış!

Kendini haklı çıkaracak birşeyi bulmuş gibi, hemen Marksizme sarılıp, Marksizmi öne çıkarıyor. Böyle yaparak Marksizm ve sınıflar mücadelesi tarihi ile ilgili cahilliğini ele verdiğinin farkında değil. Bu sorunda doğru tutum alanları Marksizme tutunarak eleştiriyormuş gibi yaparken, Marksizme saldırıyor. Marksizmde, tarihte sınıflar mücadelesinin din örtüsü altında verildiğinin, egemen sınıflara karşı yürütülen mücadelenin din motifi taşıdığının bilimsel olarak açıklamasının yapıldığını, bunun modern proleter savaşlarla nasıl bütünlenmesi gerektiğinin vurgulandığını bilmiyor, haberi yok. Dahası, Engels, bir köylü devrimcisi olduğunu söylediği Thomas Münzer'in komünist fikirler taşıdığını belirtir. Eğer Orçun Demirci adlı "demokrat(!)"ın azıcık bir tarih bilgisi olsaydı, Thomas Münzer'in öğretilerinin de dinsel öğretiler olduğunu bilirdi.

Şimdi Orçun Demirci'nin, Marksizmi arkasına almaya çalışarak ileri sürdüğü mantığa göre, Marksizm mezhepçilik yapmıştır! Dinsel öğretilerle hareket eden Münzer'e komünist fikirler taşıyor diyerek, pleplerin mücadelesini bilimsel olarak inceleyip sınıfsal temele oturtarak ve buna sahip çıkarak, Hristanlıkta mezhepler arası mücadeleye Marks, Engels taraf olmuşlardır. Bu mantık çıkıyor. Bu, Marksizme ahmakça saldırıdır.

Orçun Demirci, devletin Kemalistlerin vb. Alevi aşığı kesildiklerini vurguladıktan sonra şöyle devam ediyor:

"...Bu kesimden (Alevileri kastediyor—*S.Ç.*) kadro devşirme derdine düşmüş bir kısım 'Marksist' guruplardan tutun (TKP/İşçinin Sesi lideri R. Yürükoğlu'nun kitabındaki yağlamalar gibi) palazlanmaya başlayan Alevi burjuvazisine, Almanya'daki işçiler arasında AET destekli çeşitli haberalma servislerinin el altından desteklediği planlarla, İran Şiiliğine, hatta Özal'a, MİT'e, MHP'ye kadar uzanan bir kombinezon bu."

Devletin vb. birden "Alevi aşığı" kesilmelerinin nedeni nedir acaba? Bu konuda doğru tutum alan komünistlere saldıracağına bu sorunun yanıtını araması gerekiyor. Biz bunun yanıtı verdik. Yine de bu soruya aşağıda değineceğiz.

Gerçekten Türkiye devrimci hareketi, teorik kabızlığı, tarih bilgisizliğiyle bünyesine aldığı kadrolardan, yığınla ukala çıkarmıştır. Hem de bir kitabı bile önyargısız, ciddi, araştırıcı, objektif bir gözle okumayacak denli geri! Yürükoğlu yoldaşın, *Okunacak En Büyük Kitap İnsandır* çalışmasında "yağcılığın" "y"si yoktur.

"Kadro devşirme" ve "yağlama" dediği şey, Türkiye devrimci hareketinin, normal çalışma biçimidir. Alevilere de şimdiye kadar bu mantıktan yaklaştığını biliyoruz. Kendileri böyle yaklaşanlar başkalarının da öyle "yaklaşacağını" sanıyor. Sorun sınıf mücadelesini anlama sorunudur. Sorun komünistlerin, işçi sınıfının, tüm ezilen kesimlerin çıkarlarını savunma sorunudur. Bu kesimin, tarihsel mücadele bayrağıyla, bağrında taşıdığı komünist nosyonlarıyla proletarya hareketine katılmaları sorunudur.

Ne ki, Orçun Demirci Alevilerin ezilmişliğini bile kabul etmiyor. Yazısının ileriki bölümlerinde Alevilere karşı tam bir düşmanca tavır alıyor.

"Kendi payıma Alevilerin gösterildiği kadar 'ezilip horlandıklarını' zannetmiyorum. (Bu 'ezilme' muhabbeti de sıktı artık, biraz mazohist bir yan var galiba) Bunun biraz da Alevilerin kendilerini toplumun diğer kesimlerine karşı sürekli ayrı tutmak istemelerinden kaynaklandığını düşünüyorum..."

Ne diyelim, "allah akıl, göz, duyu versin"(!)

Burjuvazinin, devletin "Alevi aşığı" kesilmesinin nedeni nedir diye sormuştuk. Bunu da, Yürükoğlu yoldaş kitabında yazdı. Yineleyelim. Burjuvazi, bu kesimin işçi sınıfı yanında saf tutacağından, komünizme ve devrime yakın durmasından korkmakta, bu kesimin "başkaldırıcı, özgürlükçü özünü" budayarak, bu geleneği sulandırarak etkisiz hale getirmek, Sünnilikle yakınlaştırmak çabasındadır. Yoksa, Alevileri çok sevdiğinden değil. Yüzyıllardır kestikleri, katlettikleri bir kesimi birden bağırlarına basmaları beklenmez herhalde. Yüzyıllardır sürdürülen düşmanca tutuma, son tutumlarıyla bir yenisini eklemekten, düşmanlıklarını sürdürmekten başka birşey yaptıkları yoktur.

Bu konuda doğru tutum, burjuvazi konuya el attı diye, dindir diye sorunu itmek, ondan kaçmak değildir. Doğru tutum, bu kesim üzerinde oynanan burjuva oyunları boşa çıkarmak, soruna devrimci çözümler getirmektir. Yürükoğlu yoldaşımızın kitabında da bu yapılmıştır.

Yazıda baştan sona, anti-Marksistlik, anti-komünistlik ve Alevi düşmanlığı yapılıyor. Geçmişten bu yana egemen sınıfların Alevilere karşı aldığı düşmanca tutumla birleşiliyor, aynı dil kullanılıyor ve egemen sınıfın söyledikleri bu gün tekrarlanıyor. Buna da demokratlık deniyor.

Yıllar önce devrimcilikte burunlarından kıl aldırmayanlar, 12 Eylül ile birlikte önce kendilerini inkar etmeye başladılar. Süreç içinde "birey" olmaya özendiler ve burjuvazinin evirmesiyle ne olduğunu bir türlü bilemeyen, nerede duracağına karar veremeyen insan tipleri ortaya çıktı. Sınıf mücadelesi bunları da yerine oturtacak.

Karşı-devrim ve gericilik döneminin basıncı altında

Küba zorluklara karşın direniyor

Oktay Bozdağ

1988 yılının sonlarında Fidel Kastro yoldaş, yaklaşmakta olduğunu gördüğü zorlukları ve Küba'lı komünistlere düşen görevleri şöyle özetliyordu:

"Uluslararası devrimci sürecin özel bir döneminden geçiyoruz. Bazı sosyalist ülkeler yıllardır yaptıklarını eleştirirken, hatta onyıllardan bu yana doğruluğu ortaya çıkmış şeyleri reddederken — ve biz herkesin neyi isterse onu eleştirmesi, neyi isterse onu reddetmesi hakkına saygı gösteriyoruz — emperyalizmin bu durumdan yararlanmak için en büyük avantajı sağlamak için yaptıklarını hesaba katıyoruz. Emperyalizm, sosyalizmi pratik içinde iflas etmiş, geleceği olmayan bir sistem gibi göstermek istiyor...

"Daha önce hiçbir dönemde emperyalistler bu kadar alkış tutmadı. Daha önce hiçbir dönemde kendi sistemlerini bu kadar yüceltmeye yeltenmediler. Bu, devrimciler için ilgi çekici bir derstir. Bu, sosyalizmin ve Marksizm-Leninizm'in önünde duran uzun ideolojik mücadelenin reddedilmez bir kanıtıdır.

"Bugün emperyalist toplumlarda bizim amaçlarımızı sorgulamak, bizim ilkelerimizi sorgulamak neredeyse moda oldu. Bugün biz her dönemde olduğundan daha fazla sosyalizmin ve Marksizm-Leninizm'in sıkı partizanları olmak zorundayız. Bugün biz, inancımızı ve kendimize güvenimizi her dönemde olduğundan daha çok göstermek zorundayız...

"Ezilen, sömürülen, yağma edilen halklar için tek umut, tek yol sosyalizmdir ve böyle olmaya devam edecektir. Tek alternatif sosyalizmdir! Ve bugün düşmanlarımız sosyalizmi sorgularken, biz her dönemde olduğundan daha fazla sosyalizmi savunmak zorundayız. (Fidel Kastro, "Silahlı Kuvvetler Günü'nde konuşma", 2 Aralık 1988)

Küba ekonomisinin zorlukları

Devrimin hemen ardından başlayan ABD ekonomik ambargosunun sonucu olarak, Küba ekonomisi sosyalist sistem ülkeleri ve özellikle de Sovyetler Birliği'ne dayanmak zorunda kaldı. Devrim öncesinde başlıca şeker ve tütüne dayalı tarımsal ekonominin ağır mirası, otuz yıldır sürdürülen bu dayanışma içinde, sanayileşme ve modern bir üretim tabanı yaratma süreci içinde giderilmeye çalışıldı.

Ama bu gelişme, Küba'nın bugünkü dünya koşullarında kendi başına ayakta durabileceği gelişmiş bir ekonomik taban yaratmasına henüz yetemezdi. Küba ekonomisi henüz halkın tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir gelişkinliğe ulaşamadı. Düzgün bir dış ticaret akışı olmaksızın ayakta durmasını son derece zor kılan konumdan kurtulamadı.

Küba'nın başlıca üç ihraç malı var: Şeker, turunçgiller ve nikel. Küba, Sovyetler Birliği'nin şeker tüketiminin üçte birini karşılıyor. Turunçgiller ihracatı Sovyetler Birliği ve Alman Demokratik Cumhuriyeti tüketiminin yarısını karşılıyor. Stratejik bir maden olan nikel üretiminin de dörtte üçü sosyalist sistem ülkelerine satılıyor. Küba'nın ihracatının %82'si sosyalist sistem ülkelerine yapılıyor.

İthalatı zorunlu olan malların başında, büyük bölümü elektrik enerjisi üretiminde kullanılan ham petrol ve petrol ürünleri, tahıllar ve makinalar geliyor. Küba'nın ithalatının %87'si de sosyalist sistem ülkelerinden geliyor. Küba'nın sosyalist sistem ülkelerinden coğrafi uzaklığı nedeniyle bu ticaretin büyük miktarı Sovyetler Birliği gemileriyle yapılan deniz taşımacılığına dayanıyor. Öyle ki, Sovyetler Birliği 300 gemi kullanarak yılda ikibinden fazla sefer yapıyor. Bu Sovyet gemilerinin kapasitesinin %15'ini oluşturuyor.

Sosyalist ülkeler arasındaki bu ticaret, sosyalist Küba'yı emperyalizme karşı korumak amacı ortadan kalktı mı, Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist sistem ülkeleri için "kâr"lı değil. Bütün hata ve eksiklerine rağmen uzun vadeli planlara ve uygun fiyatlı anlaşmalara bağlanarak süren sosyalist ülkeler arası ticaret bugün bir dönüm noktasına geldi.

Sosyalist sistemin çöküşü, yapılmış uzun vadeli anlaşmaları anlamsız hale getirdi. Takasa dayalı ticaret azaldı. Küba'nın planlama yapma olanağı ortaya çıkan belirsizlikler nedeniyle zorlaştı. Örneğin bilgisayar ve elektronik eşya alanında sosyalist ülkeler pazarı hedeflenerek yapılan yatırımların geleceği belirsiz.

Sovyetler Birliği'nin ekonomik zorlukları ticaretin düzgün işlemesini engeller hale geldi. Örneğin, yeterince gemi bulunamadığı için geçen yıl turunçgil ihracatı istenilen miktara ulaşamadı, 1988'in %15 altında kaldı. Beklenen mallar gelmediği için bir dizi tüketim maddesinde darlıklar başgösterdi. Geçen yıl Sovyetler Birliği, göndermesi gereken petrolün %20'sini gönderemediği için büyük enerji darlığı ortaya çıktı ve nikel üretiminde büyük aksamalar oldu.

Ağustos ayında yapılan ekonomik anlaşmaya göre temel mallarda hükümetler arasında belirlenen fiyat ve ödemeler dışında, önümüzdeki yıllarda Sovyetler Birliği'nin dış ticarette özerklik kazanmış işletmeleriyle yapılacak alışveriş, ancak dövizle yapılabilecek.

Küba'nın son derece sınırlı döviz olanaklarını artırmaya yönelik girişimleri, bu ihtiyacı karşılamaya yetemeyecek. Son yıllarda ekonominin diğer alanlarını geliştirme yönünde yapılan girişimlerin döviz açısından olumlu sonuçları, henüz belirleyici önem kazanmadı. Tıbbi malzeme ve ilaç sanayii temelinde Latin Amerika ülkelerine yapılan ihracat kredi sıkıntısı çekiyor. Meyva üretimi ile yeni pazarlara açılma girişimleri, depolama, ulaştırma ve kalite kontrolu zorluklarıyla boğuşarak ilerliyor. Turizm alanına yapılan yatırımların ilk olumlu sonuçları alındı, ama henüz döviz girdisi düşük.

Bunun sonucunda yatırım ve tüketim malları ithalatı, planlananın gerisinde kalacak. Bir yanda tüketim mallarındaki darlıklar yaşam standardını zorlayacak, öte yandan ekonominin büyümesi zorlaşacak.

Küba ekonomisinin öteki sorunları

Küba 1972'de Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi'ne (Komekon) katıldı. Bu, Küba ekonomisine önemli katkılar yaptı. Komekon'un ana tüzüğü, üye ülkelerin ekonomik düzeylerini eşitlemeyi amaçlıyordu ve bu çerçevede Küba, uzun vadeli, garantili biçimde ayrıcalıklı davranış görecek ve gelişme yardımları alacaktı.

Ama bu sürecin öte yanı, Komekon içindeki tüm sorunların da Küba ekonomisine taşınması oldu. Aynı bürokratik anlayışlar ve yapılar Küba ekonomisine uygulandı. Yeni ekonomik örgütlenmeler kuruldu ve karar mekanizmaları Küba Komünist Partisi'nin elinden çıkmaya başladı. Gerilla hareketinden değil de, 1950'lerde varolan Sovyetçi Küba Sosyalist Partisi'nden gelme, ekonomik ve teknik deneyimi olan kadrolar ekonominin yönetiminde öne çıkmaya başladı.

1980'li yılların başlarında bu gidişin sonuçları belirginleşti. Bürokratik kötü yönetim, kayıtsızlık, görevi kötüye kullanma, verimlilikte düşme, çalışma azminin ortadan kalkması, sahtekarlık ve çürüme kendini açıkça göstermeye başladı. İşçileri daha iyi çalışmaya teşvikte para tek araç haline geldi. Gerekli sosyal yatırımlar bir yük olarak görülmeye başlandı. Bunun sonucunda ciddi bir konut sorunu, kreş sorunu, sağlık tesisleri sorunu ortaya çıktı. Küçük üreticilerin serbest pazarı bir kurtarıcı gibi sunuldu.

Ayrıcalıklı bir bürokrat, teknokrat ve idareciler tabakası oluştu. Sosyalizm kuruculuğu, politik ve ekonomik mekanizmaların kurulmasına dayanan bir idarecilik görevi gibi görülmeye başlandı.

"Düzeltme Süreci"

1986'da toplanan Küba Komünist Partisi 3. Kongresi, bu duruma karşı adına "düzeltme (rektifikasyon) süreci" dediği bir kampanya başlattı. İlk adım olarak, parti yönetimine yeni ve genç kadrolara yer vermek üzere değişiklik yapıldı. Merkez Komitesi'ne seçilenlerin yüzde kırkı, Politbüro'ya seçilenlerin yarısı yeni üyelerdi. Yönetim kademelerine daha fazla sayıda işçi, kadın, afrika kökenli Kübalılar ve enternasyonalist savaşçıların alınmasına önem veren bir kadro politikası izlenmeye başlandı.

Öte yandan 1960'ların sonlarında başlanılan, ancak Sovyet tipi ekonomik yönetim yerleştikçe unutulan "gönüllü çalışma birlikleri" yeniden canlandırıldı. Bu birlikler, ihtiyacı hissedilen toplumsal projelerin inşaatına büyük bir hız verdi. Usta inşaat işçilerinin oluşturduğu özel birlikler, yol ve baraj yapımı gibi büyük çaplı inşaatlara girişti.

Kendi iç disiplinini, çalışma düzenini kendi belirleyen bu birlikler, işgücünü koruma temelinde kurulmuş işgünü saatlerini, saat ücretini bir yana bırakarak özverili bir çalışma ile halkın acil ihtiyaçlarını karşılamaya yöneldi. Azgelişmiş bir ülkede sosyalizm kuruculuğu için zorunlu olan hızlı gelişmenin dinamizmi, işçi sınıfının kollektif özverisi ile sağlanmaya başlandı. Örneğin, plan Havana'da bir yıl içinde yalnızca bir kreş yapımını öngörürken, gönüllü birlikler bir yılda ellidört kreş inşaatını bitirdi. 1989'da Havana'da 35 bin işçi gönüllü çalışmaya katıldı.

Bu gelişme, ayrıcalıklı ve tutucu bir toplumsal tabakayı karşısına aldığı için direniş ve sürtüşmeler içinde ilerledi. Bir yandan ABD'nin işgal tehdidi, öte yandan bürokrasinin Sovyet desteği ile bir darbe tehdidi, sınıf savaşımını keskinleştirdi. Her mahallede Devrimi Savunma Komiteleri kuruldu. İçişleri Bakanlığı'nda, güvenlik örgütünde ve ordu kademelerinde temizlik yapıldı.

Parti'nin otoritesinin güçlendirilmesine önem verildi. Her üyeden partinin otorite ve prestijini güçlendirecek davranış normu beklenmesine özen gösterildi. Disipline vurgu yapıldı ve işini iyi yapmamak, kötü çalışmak, titiz çalışmamak, boşvercilik sert biçimde eleştirildi. Parti çalışmalarında işçiye, insana güvenmeyi, insanı eğitmeyi ve geliştirmeyi başa alan bir anlayış yeniden gündeme getirildi. Marksizm-Leninizmin yaratıcı ve özgün yorumlanması vurgulandı.

Son günlerde aynı yönde adımlar atılmaya devam ediliyor. Ekim ayı başında ulusal ve yerel parti görevlileri yarı yarıya azaltıldı. Merkez Komitesi bölümleri yarıdan aza indirildi ve çok sayıda kadro üretici görevlere geri döndü. Devlet bürokrasisini yarı yarıya azaltmaya yönelik plan yapıldı ve uygulamaya başlandı. Sayıları 20'yi aşkın olan tüm bakanlıkların personelinin yarısı üretici görevlere aktarılacak.

Önümüzdeki yıl şubat ayında toplanacak olan kongreye hazırlık, mart ayından bu yana halkın katılımı ile yapılan toplantılar temelinde sürüyor.

Ya sosyalizm ya ölüm!

ABD bir yandan karşı-devrimci Kübalılar eliyle örgütlediği radyo ve televizyon yayını ile ideolojik saldırısını sürdürürken, öte yandan Küba'yı hedef alan askeri manevralar yapıyor. Ekonomik ablukanın daha da sıkılması için çaba gösteriyor. Eski sosyalist ülke elçilikleri aracılığı ile bir mülteci dalgası yaratmaya çalışıyor.

Düşmanın amacı açık. Peki ya "dostlara" ne demeli? Mart ayında Bulgaristan, Çekoslovakya, Macaristan ve Polonya, Birleşmiş Milletler'de Küba'nın insan haklarını ihlal ettiği için kınanmasını isteyen tasarıya olumlu oy verdi. Aynı ay içinde, *Moscow News* dergisi Küba için "yoksul bir polis devleti, Brejnev tipi komünizmi taklit ediyor" diye yazdı. Aynı günlerde Sovyet televizyon haberleri, Kastro yoldaştan "ortodoksluğun kendi kendini atamış muhafızı" diye sözetti.

Küba komünistleri, bu zor koşullar altında direnmeyi sürdürüyorlar. Her sıkıntıya katlanmaya, kanlarının son damlasına kadar savaşmaya hazırlar. Küba işçileri devrimin kazanımları iyi biliyorlar ve "ya sosyalizm, ya ölüm" sloganı ile bu kazanımları korumaya kararlılar.

On üç yıl boyunca Angola'da ırkçı Güney Afrika'nın ve ABD'nin güçlerine karşı savaşan 300 bin Kübalı, verilen binlerce şehit, Küba işçi sınıfının en zor gününde bile proletarya enternasyonalizmi ruhunu nasıl yüksekte tuttuğunun kanıtıdır.

Ancak, Kübalı yoldaşların, bu gericilik ve karşı-devrim döneminde devrimi koruyabilmek için tüm dünya işçilerinin, komünistlerin, devrimcilerin proletarya enternasyonalizmi temelinde dayanışmasına ihtiyaçları var. Kastro yoldaşın dediği gibi "başkaları için dövüşmeye (gücü olmayan), kendisi için de dövüşmez".

Gün Küba ile dayanışmayı yükseltme günüdür.

Metal işkolunda büyük bir hareketlilik yaşanıyor

Birl şme girişimleri ve T pkapı'daki top sesl ri

SHP'nin, DSP'nin, TBKP'nin nezaket icabı alkışlandığı, 15-16 Haziran deyince salonun ayaklandığı bir toplantıda, bir de "işçiler birleşin, iktidara yerleşin" sloganı gümbür gümbür yankılanıyorsa, bu durum işçi sınıfımızın devrim isteğinden başka bir anlam taşıyamaz. Sınıf öncü örgütünü aramaktadır.

Bilindiği gibi metal işkolunda, bir yandan toplu sözleşme ve işçilerin eylemleri, öte yandan metal işkolundaki bazı sendikaların birleşmesi gündemdedir.

Devletin ta en tepesinden, doğrudan ve açık destek alan metal işverenleri işçilerin istemlerini "aşırı" bulurken, Türk Metal üyesi işçiler, şimdilik, yarım saç ve yarım bıyık eylemi başlattılar. Gazeteler, görünüşte çok basit olan bu eylemi, ardından gelebilecek "ürkütücü" olayların önsezisiyle, "usturalı eylem" diye verdiler. Bu arada, tabanın hikmetiyle yine bülbül kesilen Mustafa Özbek, işçilerin saç ve bıyıklarının daha gür olarak yeniden çıkacağını, ama aynı ustura karşı tarafa kullanılırsa, onların yerine yenisi konamaz organlarını yitireceklerini söyledi. Söyleyene değil söyletene bakın ve durumun "vehametini" anlayın.

Öte yandan, Çelik-İş, Özdemir-İş ve Otomobil-İş'in birleşme süreci tam sonuna yaklaşıyordu ki Özdemir-İş mızıttı. Bu sendikalar, ikisinin Otomobil-İş'e katılımıyla, Özotoçelik-İş adı ve Hak-İş çatısı altında birleşiyorlardı. Bu doğrultuda, üç sendikanın yöneticileri arasında üst düzey görüşmeler sürerken, İzmit, Gebze, Kartal ve Topkapı'da, işçilerin ve temsilcilerin de katıldığı birlik toplantıları yapıldı. Tam bu sırada, protokola da imza atmış olduğu halde Özdemir-İş birlikten caydı.

Bunun nedeni, yeni kurulacak sendikanın Hak-İş'e katılmasından ANAP'ın korkması ve Özdemir-İş'in kulağını bükmesi olarak gösterildi. Bunda önemli ölçüde doğru payı vardır. Çünkü, Otomobil-İş'ten konuştuğumuz bazı arkadaşlar, işçilerin Hak-İş'e çok bozulduklarını, onu adam etmeye niyetli olduklarını söylemişlerdi. Biz de buna emin olduğumuzu, ama işçilerin yalnızca Hak-İş'i değil, Türk Metal'i de adam edebileceklerini ve bu yoldan Türk-İş'in adam edilmesine büyük katkı yapabileceklerini söylemiştik. O arkadaşlar bize hak vermişlerdi.

İşçilerde birlik istemi o denli güçlü ki, söz konusu üç sendika bu doğrultuda şöyle ya da böyle bir adım atmadan sürekli kan kaybediyorlar. Gerçekte işçiler açısından, Türk Metal'de birliğin, onu da adam etmeyi hedeflemek kaydıyla hiçbir sakıncası yok. Ama, üç sendikanın yöneticileri sınıfın çıkarları temelinde davranmadıkları, yani hiç ağızdan düşürmedikleri halde sınıf sendikacısı olmadıkları için, işçilerin istemlerini, şimdi kan kaybını durdurabilecek, ileride de sendikal hareketi bölme planlarına yardımcı olabilecek türden, dolambaçlı "birlik" kanallarına akıtmaya çalışıyorlar. Ancak yine de burjuvazi kadar iyi hesap yapamıyorlar.

Farzedelim bu üç şendika Hak-İş'te birleşmiş, Hak-İş adam edilmiş, eski DİSK benzeri bir odağa dönüştürülmüş. Dükkancılıktan kurtulamayan ve at gözlükleriyle bakan sendikacıların göremediği ama burjuvazinin gördüğü bir durum vardır. Bizim dükkancılar sanıyorlar ki sendikal hareketi bölecekler ve bir bölümün başında kalacaklar. Oysa bu çok geçici bir durum olur. Kısa sürede Türk-İş tabanı bu yeni odağa boşalır. Bu göreceli sola kaymanın kazandırdığı ivmeyle taban, yönetimin niteliği konusunda da, bizim dükkancıları aşıp geçecek hedeflere ulaşır. Sonuçta, yine sendikal birlik, hem de çok daha sol bir temelde sağlanmış olur. DİSK konusunun gündemden uzaklaştırılmış olması da bu nedenledir.

Burjuvazinin başlıca umudu, sendika yönetimlerinin tabanın gerisinde kalan konumlarını ve bağımsız sendikaların varlığını kullanarak, işçi sınıfımızın istediği türden sol ve güçlü sendikal birliğin oluşumunu geciktirmektir. İşçilerde öyle bir potansiyel vardır ki, buna engel olan barajın duvarındaki en küçük bir delik, tüm duvarın bir anda yıkılmasına neden olabilir. Bu yüzden, burjuvazinin, ne kadar cılız olursa olsun bir konfederasyon olan Hak-İş'in bile, birden, göreceli sola kaymasından korkmuş olması çok akla yatkındır.

Bunlarla bağlı olarak, son duruma göre, yalnızca Otomobil-İş ve Çelik-İş birleşiyorlar. Kasım sonunda genel kurullarını yapacak olan bu iki sendika, Özdemir-İş için kapıyı açık tuttuklarını duyuruyorlar. Belki Özdemir-İş Hak-İş'ten ayrılarak ileride bunlara katılabilir. Şimdilik ilgimizi çeken, iki sendikanın birleşme protokolünde, yeni sendikanın başkanının Metin Türker, başkan yardımcısının da Celal Özdoğan olacağının belirtilmiş olmasıdır. Neden ortak bir genel kurulda tabanın istediği adayları seçmesine izin verilmiyor, bunu anlayamadık.

Şimdi, bu son gelişmelerden önce yapılmış olan Topkapı birlik toplantısına gelelim.

Topkapı'dan top sesleri

Birlik toplantıları dizisinin sonuncusu olan Topkapı toplantısı, 20 Ekim'de yapıldı. Kartal toplantısı da aynı gün sabah yapılmış. Ancak, Otomobil-İş Kartal şubesinde bazı vatandaşlar, sabahki toplantıyı yoldaşlarımızdan düpedüz gizlemişler, onlara yanlış bilgi vermişler. Çünkü burada bir bit, yani TBKP, yeniği var.

Biz, Topkapı'daki toplantıya katıldık. İzlediğimiz kadarını, aktarmaya çalışacağız.

Toplantı saat 16'da başlayacaktı, ama bazı genel başkanlar geç kaldıkları için geç başladı. Salon 1500 kişilikmiş. Ayakta duracak yer bile kalmamıştı, bu nedenle 2 bin kişiden fazla katılım vardı diyebiliriz. Yalnızca iki polisin boynu bükük bir havada kapıda bekleştiğini, iki otobüs polisin ileride otobüs içinde sohbet ettiğini de eklemeliyiz. Elbette bu, sinsi sivil önlemlerin olmadığı anlamına gelmez.

Salonu dolduran işçiler cıva gibiydiler, yerlerinde duramıyorlar, kaplarına sığamıyorlardı. "İşçiler elele genel greve" diye gök gürültüsü gibi sesler salonu, sözcüğün tam anlamıyla titretiyordu. İşçilerdeki militanlık, kararlılık ve coşku elle tutulup gözle görülüyordu.

Bu arada bazı devrimci örgütler bildiri dağıttılar. İşçiler bu bildirileri ya sonuna kadar dikkatle okudular, ya da akşam okuruz diyerek titiz bir biçimde ceplerinde topladılar. Bu, işçilerin devrimci siyasete duydukları merakı çok güzel gösteriyordu. Ancak o bildirileri okuyunca doğrusu nevrimiz döndü. Devrimci bildiriler bile işçilerin gerisindeydi.

Derken baktık sahnede kürsü hazırlığı yapılıyor. Bir Türk bayrağı kürsüye sarılıyor. Dedik, tamam, yine örgütlenmesiyle ve sendikal önderliğiyle tabanın gerisinde kalan ve tabanı geri çekmeyi amaçlayan "tipik" bir toplantıya geldik. Gerçekten de bunun amaçlandığı toplantı süresince çok güzel ortaya çıktı ama bununla birlikte bir şey daha ortaya çıktı: Artık bu kolay değildir ve açık düşmektedir. Bunun kolay olmaması da artık "tipik"tir.

Bazı genel başkanlar toplantıya gecikmeselermiş, toplantı, onların konuşmalarıyla başlayacakmış. Onlar sıkıntı yaratacaklar, temsilciler de coşkusu bastırılmış, tıklım tıklım kalabalığı azaltılmış bir salona konuşacaklarmış. İyi ki de geciktiler. Bu sayede toplantı çeşitli şubelerden, fabrikalardan temsilcilerin konuşmalarıyla başladı. Biz ayrılana kadar hava hep gökgürültülü, sağanak sloganlıydı.

Konuşmacıların konuşmaları çok iyi duyuluyordu ama sunucu, adeta sloganları durdurmaya yönelik özel bir hesap gereği, bir sonraki konuşmacıyı, konuşmaların arasında tam slogan bağırılırken tanıttığı için konuşanların kimliklerini iyi duyamadık. Duyabildiğimiz kadarıyla, Topkapı ve Mecidiyeköy Otomobil-İş'ten, Kartal Özdemir-İş'ten, bir Çelik-İş şubesinden, Kavel ve Termoteknik fabrikalarından temsilciler konuştular. Bunların bazılarında yanılabiliriz. Ama önemli değil, zaten biz konuşmaların ve salondaki havanın daha çok genel bir değerlendirmesini vermeye çalışacağız.

İnsan böyle bir toplantıya katılınca, bugünün Türkiyesi'nde idam şantajı yapılmasının, "savaşa hayır" yazdı diye gencecik Aysel'in tutuklanmasının, ortamı olduğundan geri göstermeye yönelik senaryodan başka birşey olamayacağını çok daha iyi anlıyor. Zira toplantıdaki konuşmaların tavanı yoktu ve bu tavansızlığa müeyyide getirme cesareti de ortalıkta görülmüyordu.

Konuşmalarda sık sık Körfez krizine değinildi ve yalnızca savaşa hayır değil, tırnak içinde aynen veriyoruz, "haksız savaşa hayır" dendi. Tabi yer gök bu sloganla inledi. Daha savaş çıkmadan faturasını bize yüklediler, savaş çıkarsa bir de "onlar için" ölmemizi isteyecekler diye, iş ve yaşam koşullarının ağırlığı dile getirildi. "Onlar" nitelemesi egemendi. "Onların yasaları"ndan da söz edildi. Açık adıyla Özal'a düz gidildi. Bugünün koşullarında bu, devlete küfretmek, "Özal istifa" sloganı ise, bu devlet gereksizdir, anlamına geliyor.

Üç sendikanın birleşmesinin iyi birşey olduğu konuşmalarda sık sık geçti ve coşkuyla karşılandı. Ancak her seferinde konu işçi sınıfının birliğine bağlandı. "Yaşasın işçilerin birliği" çok sık bağırılan bir slogandı.

Toplantıdaki konuşmalarda en çok yansıyan eğilimlerden biri de militan eylem isteğiydi. "İşçiler elele genel greve" sloganının ikide bir gürlemesi bir yana, MESS'e karşı militan mücadeleye hazır mıyız türü sorulara verilen "hazırız" yanıtı, sanki ciğerden kopup geliyordu. Sendikal birlik bu çerçevede getiriliyordu. Aynı zamanda sendikal demokrasi de militan eylem için bir koşul olarak görülüyordu. Bit, yani TBKP yeniklerine ise ciddi tepki duyuluyordu.

Bunları daha iyi canlandırabilmek için iki konuşmayı örnek gösterelim.

Biri, şanlı geçmişe sahip bir fabrikadan temsilcinin konuşmasıydı. Bu arkadaş, "tedavülden kalkmış eylemler istemiyoruz" diye bağırdı. Toplu militan eylem gerekliliğini, açıkça 15-16 Haziran'ın adını vererek, onun da aşılması gerektiğini belirterek vurguladı. Tabi salon yerinden oynadı. Böyle bir konuşma yapılırken, 15-16 Haziran'ın çoktan aşılmış bir yanı olan Türk bayrağının kürsüde sarılı olması, salonu değil, yalnızca örgütleyenleri bağladı.

Bu arkadaş, bütün hikmetin tabanda olduğunu, sendika ağalarına kalsa sınıfın hiç yol alamayacağını kürsüden bangır bangır bağırıp salondan da büyük destek alırken, o zamana kadar sahnedeki masaya sıralanmış olan üç başkan, önce yalandılar, sonra yutkundular, sonra da önem vermez ayaklarda birbirleriyle konuşmaya başladılar.

Bu arkadaşın tek eksiği, sendikal birliğin yararını koyarken, Türk Metal'i dışarıda bırakması oldu. Bu konuda bir tutarsızlık yansıyordu. Üç sendikanın birliğinden devrimci sonuçlar bekliyordu. Bunun taban sayesinde olacağını görüyordu. Demek ki taban Türk Metal gibi bir sendikayı da adam edebilirdi. Üstelik, bu arkadaş, tedavülden kalkmış eylem istemiyoruz diye bağırdıktan iki gün sonra, birleşik sendika yöneticileri yakaya rozet takma eylemi başlattılar. Yani bu üç sendika yöneticilerinin de daha çok fırın ekmek yemeleri gerekliydi. Neyse, bu arkadaşın yanlışı birlik konusuyla solluk konusunu karşı karşıya koyup, solluğa daha büyük önem vermekten kaynaklanıyordu. Konuşması genellyle en güzel ve en çok alkışlanan konuşma oldu.

En az alkışlanan konuşma kimindi bilin bakalım. Bir bitin, yani TBKP yanlısı bir zatın. Birlik dayanışma rumuzunu arada bir kullanan bu zat, yasal eylemlerden söz etti. Bedir Aydemir yoldaşın deyimiyle, barış karış edebiyatı yaptı. Bizi sağ sol diye bölmek istiyorlar diye yakındı. Ve de en az alkışı aldı.

Temsilcilerin konuşmalarından sonra, Türk Metal'den bir işçi arkadaşa söz verildi. Bu arkadaşın söylediklerine değinmeden önce, konuşturulmasının başlıbaşına taşıdığı anlam üzerinde durmak gerek. İşçilerin kafasındaki birliğin Türk Metal'i de kapsadığını hiçbir şey bundan iyi gösteremezdi. Nitekim, sunucu kendisini sunar sunmaz büyük bir alkış patladı. "Yaşasın işçilerin birliği" sloganı, yine fırtına gibi ortalığı sardı. Türk Metal'den bu arkadaş, Türk Metal yönetiminden haklı şikayetlerini dile getirdi ve sizin birliğiniz bizim için de bir odak oluşturacak dedi. Bu konuşma da çok alkış aldı.

Biz toplantının bu noktasında önceden ayarlanmış bir iş nedeniyle çıktık. Kalan yoldaşlardan aldığımız bilgilere göre, bundan sonra başkanlar konuşmuşlar. Başkanların konuşmaları sürecinde hem salon boşalmaya, hem de yuh sesleri duyulmaya başlamış. Düşünün en sol sendikalar arasında sayılabilecek Otomobil-İş'in bile yönetimi işçilerin fersah fersah gerisinde kalmaktadır. Geçenlerde Şükran Ketenci'nin bile dile getirdiği gibi, işçiler hem burjuvaziye, hem işçinin gerisinde kalan sendikacılara korku salmaktadır.

SHP'nin, DSP'nin, TBKP'nin nezaket icabı alkışlandığı, 15-16 Haziran deyince salonun ayaklandığı bir toplantıda, bir de "işçiler birleşin, iktidara yerleşin" sloganı gümbür gümbür yankılanıyorsa, bu durum işçi sınıfımızın devrim isteğinden başka bir anlam taşıyamaz. Sınıf öncü örgütünü aramaktadır.

Zeliha Doğan